

IZVJEŠTAJ O RADU ŽUPANIJSKE UDRUGE SLIJEPIH SPLIT ZA 2025. GODINU

Izvještaj o radu Županijske udruge slijepih Split za 2025. godinu ima višestruku važnost, kako za samu udругu i njezine članove, tako i za širu društvenu zajednicu. Kao službeni i sveobuhvatni dokument, izvještaj pruža jasan uvid u rad udruge, provedene aktivnosti, ostvarene projekte i postignute rezultate tijekom izvještajne godine. Njime se na transparentan način prikazuje način korištenja financijskih, ljudskih i materijalnih resursa te opravdanost povjerenja koje udругa uživa kod svojih članova, partnera i donatora.

1. Uvod

Ovaj dokument, pod nazivom „Izvještaj o radu Županijske udruge slijepih Split za 2025. godinu“, sadržajno obuhvaća pregled i sažetak projekata te aktivnosti koje je Županijska udругa slijepih Split provodila tijekom svih 365 dana 2025. godine.

Izvještaj započinje pojedinačnim i detaljnijim prikazom provedenih projekata u 2025. godini, uključujući projekte financirane sredstvima lokalne i regionalne samouprave, nacionalnih izvora, kao i projekte financirane sredstvima Europske unije. Poseban naglasak stavljen je na provođenje videće asistencije kao licencirane socijalne usluge koju provodi udругa, uz opis njezina tijeka, organizacije i potrebnih resursa.

Nadalje, izvještaj obrađuje jednu od iznimno važnih aktivnosti udruge, a to je njezina prisutnost u medijima te razvoj i jačanje vidljivosti na društvenim mrežama. Donacija pomagala za članove udruge predstavlja važnu humanitarnu djelatnost kojom se članovima osiguravaju prijeko potrebna tehnička i druga pomagala, zbog čega je ovom segmentu posvećena posebna pažnja.

U izvještajnoj godini udругa je ostvarila značajan iskorak u obnovi dotrajalog i derutnog prostora udruge. Obnova je trajala nekoliko mjeseci te je uspješno privedena kraju, čime su znatno poboljšani uvjeti rada i boravka članova.

Zapošljavanje slijepih osoba ostaje jedno od trajno aktualnih i gorućih pitanja, stoga je i dalje u fokusu djelovanja udruge. Posebna pažnja posvećena je i zaposlenicima udruge, koji svojim radom čine temelj kolektiva te omogućuju kontinuirani razvoj i napredak udruge. Kako bi udругa ostala u korak s vremenom, kontinuirano se ulaže u edukaciju zaposlenika o novim alatima, metodama i suvremenim trendovima u radu.

Izleti predstavljaju jednu od najposjećenijih i najomiljenijih aktivnosti članova te su se tijekom izvještajne godine provodili u više navrata. Udругa organizira širok dijapazon aktivnosti, koje su u dokumentu detaljno opisane, od organizacije događanja u prostorijama udruge do sudjelovanja na splitskom Adventu 2025. godine. Nastavljeno je i izvještavanje o sudjelovanju na kulturnim događanjima, kojih je u organizaciji udruge bilo značajan broj.

Udругa kontinuirano surađuje s drugim udrugama, odgojno-obrazovnim ustanovama i različitim institucijama u zajedničkim naporima usmjerenima na poboljšanje kvalitete života slijepih osoba. Ova suradnja znatno proširuje djelatnost udruge te doprinosi njezinoj prepoznatljivosti i važnosti kao pravne osobe na području djelovanja.

Izveštaj posebnu pažnju posvećuje volonterima koji nesebično i dobrovoljno poklanjaju svoje vrijeme udruzi. Tijekom 2025. godine dodijeljena su priznanja volonterima, čime je udruga dodatno istaknula važnost volonterstva u svome radu.

Udruga je u 2025. godini nastavila s aktivnostima educiranja građana o potrebama i problemima slijepih osoba, s ciljem razvijanja empatije i prihvatanja slijepih osoba kao ravnopravnih članova društva. Također je obrađena suradnja s jedinicama lokalne i regionalne samouprave u rješavanju pitanja od značaja za svakodnevni život slijepih osoba.

Na kraju izvještaja dan je osvrt na provedbu audio deskripcije nogometnih utakmica, koja određenom broju članova ima veliko značenje u praćenju nogometa kao njihovog omiljenog sporta.

2. Projekti udruge u 2025. godini.

Udruga je i u 2025. godini svoje poslovanje osigurala projektnim financiranjem udruga koje osigurava prijavama na brojne natječeaje s pomno napisanim projektnim prijedlozima koji se boduju od strane Komisije za odabir projektnih prijedloga koji će biti odabrani za financiranje. Udruga svoje projektne prijedloge može prijaviti samo na one natječeaje koje se odnose na organizacije civilnog društva te mora zadovoljiti sve potrebne uvjete koji se navode u natječajima. Projektni prijedlog mora sadržavati opisni i financijski segment, plus dodatnu dokumentaciju. Opisni dio projektnog prijedloga sadrži podatke o organizaciji koja prijavljuje projektni prijedlog, podatke o partnerima, opis dosadašnjih iskustava o provedbi organizacije sličnih aktivnosti, nazivu projekta, vremenskom trajanju projekta, detaljnom opisu projekta i aktivnosti, ciljevima, ciljanim skupinama koji moraju biti podijeljeni na skupine po dobi spolu i slično, rezultatima koji se planiraju postići, vrednovanju projekta, promidžba i vidljivost i o održivosti projekta. Financijski dio se sastoji od proračuna u sklopu kojega se moraju predvidjeti troškovi provedbe projekta koji se moraju slagati s opisnim dijelom. Dodatna dokumentacija može sadržavati izjavu o namjeri zapošljavanja, izjavu o nepostojanju dvostrukog financiranja, potvrdu o nepostojanju dugovanja i brojna druga dodatna dokumentacija. Natječaji najčešće budu raspisani na period od mjesec dana. Zakašnjele i nepotpune prijave ne uzimaju se u razmatranje. Priprema projektnog prijedloga zahtjeva kreativnost i strateško planiranje, sukladno raspoloživim kapacitetima i mogućnostima svake pojedine organizacije. Provedba projekata sadrži projektne cikluse, različite aktivnosti u sklopu projekta i periodična izvještavanja koja se dostavljaju ugovornom tijelu na propisanim obrascima, sukladno ugovorima o dodjeli financijskih sredstava. Priprema i provedba iziskuje mnogo vremena, discipline i još više administracije.

Udruga je uspješno provela 22 projekta kojima je obuhvaćeno preko 150 korisnika:

a) počnimo s projektima koje su financirale jedinice lokalne i regionalne samouprave:

1. Socijalna integracija slijepih u gradu Omišu II, projekt je financirao Grad Omiš u iznosu od 2.000,00 EUR. Projektnim sredstvima je kupljen i doniran laptop za jednog člana koji živi na području Omiša, ostatak financijskih sredstava je utrošen za

financiranje poslovanja udruge kao što su udio troškova psihologa izleta i drugo. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2025.

2. Program integracije slijepih osoba s područja grada Trogira III, financirao je Grad Trogir u iznosu od 3.000,00 EUR. Projektnim sredstvima je donirano jedno ručno elektronsko povećalo Looky HD 5 za učenicu osnovne škole koja živi na području grada Trogira. Ostala financijska sredstva su financirala poslovanje udruge. Projekt se provodio u razdoblju od do 31.12.2025.

3. Program socijalne integracije slijepih na području grada Kaštela V kojeg je financirao Grad Kaštela u iznosu od 3.700,00 EUR, moramo naglasiti da je ovo najviši iznos koji su Kaštela dodijelila udruzi, a ovo je peti projekt po redu financiran od strane grada Kaštela. Iz navedenih sredstava donirano je jedno ručno elektronsko povećalo Nano 5 i jedan laptop za dva člana koji žive na području grada Kaštela, ostatak financijskih sredstava je utrošen na sufinanciranje poslovanja udruge. Projekt se provodio u razdoblju od 01.01. do 31.12.2025.

4. Program socijalne integracije slijepih osoba području općine Podgora kojeg je financirala Općina Podgora u iznosu 1.310,00 EUR. Projektnim sredstvima je kupljen i doniran mobitel BlindShell 2 koji je namijenjen i dizajniran za slijepe osobe, mobitel je doniran dugogodišnjem i starijem članu udruge koji živi na području općine Podgora, preostala financijska sredstva su utrošena za financiranje poslovanja udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2025.

5. Socijalna integracija slijepih u gradu Splitu III financiran od strane Grada Splita u iznosu od 1.700,00 EUR. Iz navedenih sredstava donirana su 3 govorna tlakomjera za tri člana s područja grada Splita. Preostala sredstva su utrošena za poslovanje udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2024.

6. Put u Sloveniju je još jedan odobreni projekt grada Splita težak 2.500,00 EUR. Projektnim sredstvima je sufinanciran višednevni izlet za članove za putovanje u Sloveniju. Projekt se provodio 12 mjeseci od 01.01. do 31.12.2025.

7. Socijalna integracija slijepih osoba s područja grada Makarske II je još jedan projekt, ovaj put financiran od strane Grada Makarske u iznosu 1.000,00 EUR. Dio iznosa je utrošena za kupnju govorne vage, govornog tlakomjera i govornog toplomjera za članicu s područja Makarske, a ostatak financijskih sredstava je utrošen za sufinanciranje rada udruge. I ovaj se projekt provodio od 01.01. do 31.12.2025.

8. Socijalna integracija slijepih osoba na području SDŽ II koji je financirala Splitsko-dalmatinska županija u iznosu od 2.500,00 EUR. Projektom je nabavljeno i donirano jedno ručno elektronsko povećalo Looky HD 5 za maturanticu koja živi na području Splita. Ostatak financijskih sredstava je utrošen za sufinanciranje rada udruge. Projekt se provodio u periodu od 01.01. do 31.12.2025.

9. Unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba u gradu Solinu III, istog je financirao Grad Solin u iznosu od 1200 EUR. Financijskim sredstvima donirana su dva govorna toplomjera i dvije govorne vage za dvoje članova s područja Solina, a preostala financijska sredstva su utrošena za sufinanciranje poslovanja udruge. Ovaj je projekt također proveden u periodu od 01.01. do 31.12.2025.

Ovime zaključujemo da je Županijska udruga slijepih Split provela ukupno 9 projekata financiranih od strane jedinica lokalne i regionalne samouprave u ukupnom iznosu od

18.910,00 EUR u 2025. godini. Od 2020. godine je pravilo udruge da se iz sredstava lokalne i regionalne samouprave financiraju pomagala za članove te da se preostalim sredstvima sufinancira poslovanje udruge.

Nastavljamo s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva. Kao što joj sam naziv kaže, ustanovljena je kako bi kroz različite programe i financijske potpore ojačala i razvila organizacije civilnog društva. Redovno prati rast i razvoj udruga te im omogućava edukacije i potpore kako bi se udruge mogle razvijati i svoje poslovanje učiniti održivim.

10. Temeljna sustavna podrška, Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva je nova potpora koja je započela u srpnju 2023. godine kao pilot projekt. Nastavila se i 2024. te i u 2025. godini kroz sustavno sufinanciranje udruga. To znači, jednom kada udruga upadne u sustav temeljnog financiranja te svoje poslovanje oblikuje zahtjevima Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, ostati će u sustavu temeljnog financiranja. Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva je javna zaklada osnovana 2003. godine odlukom Hrvatskog sabora s ciljem promicanja i jačanja civilnog društva u Republici Hrvatskoj. Pruža financijsku i stručnu podršku organizacijama civilnog društva, potiče aktivno građanstvo, volonterstvo i međusektorsku suradnju. Financira se iz državnog proračuna, dijela prihoda od igara na sreću te iz europskih i drugih međunarodnih izvora. Da bi jedna udruga zavrijedila sustavno financiranje potrebno je proći više godina i rigorozne kontrole. 2020. godine se udruga javila na natječaj Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za institucionalnu podršku udrugama osoba s invaliditetom. Financiranje programa je namijenjeno za razdoblje od 3 godine. Udruga je dobila pozitivan odgovor te je dobila sufinanciranje na period od 3 godine. Nakon isteka 3 godine institucionalne podrške udruzi je dodijeljeno temeljno sustavno financiranje. Tijekom 3 godine institucionalne podrške udruga se razvijala. U 2024. godini na period od 12. mjeseci udruga je preko Temeljne sustavne podrške dobila financijska sredstva u iznosu od 23.000,00 EUR. U 2025. godini iznos potpore je povećan na 27.600 EUR. Tim sredstvima su se sufinancirali udjeli plaća za 3 zaposlenice, režijski troškovi i sitni inventar.

Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike financira trogodišnji program koji provodi Županijska udruga slijepih Split.

11. DANAS Dnevne Aktivnosti Naših Aktivnih Slijepih financira Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike u sklopu trogodišnjeg programa u iznosu od 33.000,00 EUR za 2023/2024. godinu, a za 2024./2025. godinu provedbe odobreni iznos iznosi 42.250,00 EUR. Početak svake provedbene godine za navedeni program računa se od 01.06. do 31.05. sljedeće godine. U sklopu trogodišnjeg programa udruga organizira: kuglanje, kreativne radionice, radionice bijele gline, edukativne radionice, sportsko-rekreativne radionice kvalitetno provedenog slobodnog vremena, filmske večeri, posjete muzejima, predavanja i slično. Programom se sufinanciraju plaće za tri zaposlenice, materijali za radionice, osvježanje i grickalice. U sklopu programa su kupljeni ormari u sali u 2024. godini, i klima uređaj, a u 2025. sredstvima iz trogodišnjeg programa se opremila kuhinja i kupljene su dvije uredske stolice. Zahvaljujući trogodišnjem programu. 2026. godine istječe razdoblje od 3 godine te se nadamo da će udruga zadovoljiti uvjete natječaja koji će biti raspisan i da će nastaviti pružati aktivnosti u sklopu trogodišnjeg programa.

U 2024. godini nekoliko je projekata udruge financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih.

12. Projekt Brojevi i formule po mjeri đaka financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 22.000,00 EUR. Projektom se osigurava prilagodba udžbenika iz Fizike za učenicu srednje škole te udžbenika matematike za učenika osnovne škole u svrhu ravnopravnog položaja i uspješnog obrazovanja osoba s oštećenjem vida što je zapravo i postignuto upravo izradom udžbenika na brajici. Jednakost pristupa osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju za ranjive skupine učenika zahtijeva posebnu pozornost svih dionika. Učenici s oštećenjem vida imaju mogućnost sudjelovanja u redovnom sustavu obrazovanja, a nastavno gradivo uspješno savladati.

Udžbenike izrađuju specijalizirani stručnjaci u Centru za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek" koji su ujedno i partneri na ovom projektu. Projekt se provodio od 01.09.2024. do 01.03.2025.

13. Knjiga prava znanje stvara financiralo je Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 22.000,00 EUR. Projektom se osigurava prilagodba udžbenika iz Latinskog jezika za učenicu srednje škole, zbirke zadataka iz matematike za 3.razred osnovne škole te udžbenika matematike za 2.razred osnovne škole, za učenike osnovne škole, čime se doprinosi osiguravanju ravnopravnog položaja i uspješnog obrazovanja osoba s oštećenjem vida što mislimo postići upravo izradom udžbenika na brajici s taktilnom grafikom i uvećanom tisku, u svrhu ravnopravnog položaja i uspješnog obrazovanja osoba s oštećenjem vida što je zapravo i postignuto upravo izradom udžbenika na brajici. Jednakost pristupa osnovnom i srednjoškolskom obrazovanju za ranjive skupine učenika zahtijeva posebnu pozornost svih dionika. Učenici s oštećenjem vida imaju mogućnost sudjelovanja u redovnom sustavu obrazovanja, a nastavno gradivo uspješno savladati. Udžbenike izrađuju specijalizirani stručnjaci u Centru za odgoj i obrazovanje "Vinko Bek" koji su ujedno i partneri na ovom projektu. Projekt se provodio od 01.09.2024. do 01.03.2025.

14. Matematiku za sve je financiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 21.500,00 EUR. Projektom se osigurava prilagodba 3 udžbenika iz matematike za 3 učenika osnovnih školi, u formatima brajica i uvećani tisak. Udžbenici su namijenjeni učenicima s područja Zagrebačke i Karlovačke županije te Grada Zagreba, a isti će biti dostupni i svim polaznicima Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek kojima budu potrebni. Prilagođeni udžbenici učenicima omogućuju obrazovanje u redovnom školskom sustavu te doprinosi jednakosti pristupa obrazovanju za ranjive skupine učenika. Ovakav pristup zahtijeva uključenost i aktivnost svih dionika, od roditelja učenika, zaposlenika škole koju učenik pohađa do stručnjaka za izradu prilagođene literature. Prijavitelj je udruga i projekt provodi u dogovoru s dugogodišnjim partnerom, Centrom za odgoj i obrazovanje Vinko Bek te osnovnim školama koje učenici pohađaju: OŠ Turanj, OŠ Sesevetska sela te OŠ Sveta Nedjelja. Projekt se provodi u periodu od 01.09.2025. do 01.03.2026.

15. Učimo dodirnom projekt je financiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u iznosu od 22.167,00 EUR. Projektom se osigurava prilagodba udžbenika iz matematike „Matematika 5“ za učenika 5. razreda osnovne škole u formatu brajica, prvi

i drugi dio. Udžbenik ima 286 stranica originala te je predviđena izrada oko 200 taktilnih crteža.

Udžbenik je namijenjen učeniku osnovne škole s područja grada Zagreba te mu prilagodba omogućava ravnopravni položaj i uspješno obrazovanje kao osobi s oštećenjem vida. Prilagođeni udžbenik će biti dostupan i za polaznike Centra za odgoj i obrazovanje Vinko Bek, kojima bude potreban. Prilagodba udžbenika omogućuje učenicima obrazovanje u redovnom školskom sustavu te doprinosi jednakosti pristupa obrazovanju za ranjive skupine učenika. Ovakav pristup zahtijeva uključenost i aktivnost svih dionika, od roditelja učenika, zaposlenika škole koju učenik pohađa do stručnjaka za izradu prilagođene literature. Prijavitelj projekt provodi u dogovoru s dugogodišnjim partnerom, Centrom za odgoj i obrazovanje Vinko Bek te Osnovnom školom Brezovica iz Zagreba koju učenik pohađa. I u protekloj akademskoj godini zahvaljujući navedenom partnerstvu izvršena je prilagodba zbirke iz matematike za istog učenika. Projekt se provodi u periodu od 01.09.2025. do 01.03.2026.

16. Upoznajte naš pogled na svijet 2 je financiran od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih te je nastavak prethodnog projekta, pod istim nazivom i iste tematike samo su promijenjene osnovne škole u kojima se vrše edukacije. U projektu kao partneri sudjeluju: Osnovna škola Muć i područne škole, Osnovna škola kralja Zvonimira iz Segeta Donjeg i područne škole, Osnovna škola prof. Filip Lukas i područna škola Prgomet, Osnovna škola Klis i područne škole te Osnovna škola Sućuraj i područna škola Bogomolje. Projekt osigurava da se Edukativnim radionicama potakne učenike na socijalno uključivanje te ispravan pristup prema osjetljivim skupinama u društvu. Učenici su educirani o pristupu, pomoći i podršci slijepim osobama u lokalnim zajednicama. Djeca i mladi su upoznati s osnovnim problemima s kojima se susreću slijepe osobe, naučili su kako ispravno pristupiti slijepoj osobi, ponuditi joj pomoć u javnom prijevozu, dućanu, restoranu ili kafiću, također imali su priliku naučiti koja je razlika kada se slijepa osoba kreće sa dugim bijelim štapom ili psom vodičem, isprobali su simulacijske naočale uz pomoć kojih su dobili uvid u pogled na svijet slijepe osobe. Učenici su imali priliku samostalno isprobati tifle tehnika pomagala koja slijepim osobama omogućavaju čitanje, pisanje, kuhanje, igranje društvenih igara, učenje, rad pa čak i putovanja. Projektom je zaposlena slijepa osoba na period od 6 mjeseci na pola radnog vremena koja sudjeluje u edukacijama i obavlja administrativne poslove. Početak projekta je 14.11. 2024., a projekt se provodio do 30.06.2025. Projekt je bio težak 15.033,33 EUR. Specifičnost projekta je u tome da se u sklopu projekta nabavio simulator sljepoće koji simulira različite tipove sljepoće te ga jedina Županijska udruga slijepih Split posjeduje u cijeloj Hrvatskoj.

17. Upoznajte naš pogled na svijet 3 je još jedan projekt u nizu projekata koji se odnosi na održavanje predavanja u odgojno obrazovnim ustanovama. Također ga financira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. Projekt se počeo provoditi krajem 2025. godine, točnije 01.12.2025. godine i završiti će s provedbom 30.06.2026. godine. Projektom su obuhvaćene 4 Odgojno-obrazovne ustanove: Turističko ugostiteljska škola Split, Osnovna škola Tin Ujević Krivodol s 3 područne škole, Osnovna škola Jelsa, također s 3 područne škole i Osnovna škola Neorić i Sutina. U sklopu projekta planirano

je ukupno 30 radionica te će se snimiti 13 edukativnih videa. Cilj projekta je educirati učenike o životu slijepih osoba.

Europski socijalni fond plus (ESF+) je jedan od glavnih financijskih instrumenata Europske unije koji podržava zapošljavanje, obrazovanje, socijalnu uključenost i borbu protiv siromaštva. ESF+ je dio Europskog socijalnog fonda, a novi program za razdoblje 2021.-2027. objedinjuje nekoliko prethodnih fondova i programa, uključujući Europski socijalni fond (ESF), Program za zapošljavanje i socijalne inovacije (EaSI), te potporu za zdravlje (EU4Health). Glavni ciljeve ESF+ uključuju: Povećanje zaposlenosti: socijalnu uključenost i smanjenje siromaštva. Udruga provodi projekt 3P od 23.02.2024 do 28.02.2027.

18. 3P Pratiteljice, Pomoćnice, Prijateljice III. Projekt "Zaželi" je program koji se provodi u Hrvatskoj s ciljem poboljšanja kvalitete života starijih osoba i osoba s invaliditetom. Glavni cilj ovog projekta je osigurati pomoć u svakodnevnim aktivnostima starijim osobama i osobama s invaliditetom

Projekt "Zaželi" obuhvaća različite aktivnosti poput pomoći u kući, nabavi hrane, dostavi lijekova, i drugim uslugama koje mogu biti od pomoći starijim ili nemoćnim osobama. Projektom je obuhvaćeno 90 korisnika, starijih osoba i osoba s invaliditetom s područja Splita, Solina, Kaštela i otoka Visa. U sklopu projekta je zaposleno ukupno 15 gerontodomaćica. Projekt je financiran u iznosu 740.000,00 EUR.

Erasmus+ K2 (Strategijska partnerstva) je ključna akcija unutar programa Erasmus+, koja omogućava suradnju između organizacija u različitim zemljama u cilju razvoja i implementacije zajedničkih projekata. Ključna svrha ovog programa je poboljšanje kvalitete obrazovanja, osposobljavanja i mladih ljudi, kao i promicanje inovacija, dijaloga i razmjene iskustava između organizacija i institucija. Erasmus+ K2 obuhvaća strategijska partnerstva koja mogu biti u raznim sektorima, kao što su obrazovanje, zapošljavanje, socijalna uključenost, mladi i sport. Ovi projekti često uključuju razmjenu dobrih praksi, razvoj inovacija, stvaranje novih obrazovnih materijala, zajedničke istraživačke aktivnosti i implementaciju novih metoda učenja. Partnerstva između organizacija: Erasmus+ K2 projekti zahtijevaju suradnju između najmanje dvije organizacije iz različitih programskih zemalja (EU i partneri iz drugih zemalja). U 2025. godini udruga je provodila 2 Erasmus projekta za jedan projekt udruga je nositelj, a za drugi projekt udruga je provodila projekt u svojstvu partnera.

19. Neka bude kratko i jasno: Uvod u asistivnu tehnologiju za osobe oštećena vida financiran u sklopu Erasmus KA210, AMPEU u iznosu od 60.000,00 EUR. Udruga je bila nositelj projekta, a isti se provodio u partnerstvu s partnerima iz Španjolske i Slovenije. Projektom je uspostavljena međunarodna suradnja međusektorskih organizacija koje rade s osobama s invaliditetom jačanjem kapaciteta organizacija za provedbu Erasmus+ projekata i izradom virtualnih alata za osobe oštećena vida. Unaprijeđena su znanja i vještine osoba oštećena vida za pristup tržištu rada izradom online priručnika dostupnih slijepim i slabovidnim osobama. Izrađene su video materijali uz pomoć kojih se predstavlja korištenje asistivne tehnologije za osobe s oštećenjem vida. Ostvareni su sljedeći ciljevi:

- Izvršeno je izdavanje online priručnika dostupnih osobama oštećena vida, s temom pristupa tržištu rada za slijepe i slabovidne osobe.

- Odrađena je objava virtualnih platformi u 7 modula s kratkim video lekcijama o korištenju uređaja s pomoćnom tehnologijom. Projekt ukupno trajanje 24 mjeseca, od 01.09. 2023. do 01.09.2025.

20. Empowering Voices for Inclusion – Advocating meaningful participation and leadership to inspire full inclusivity - Prijevod: Jačanje zalaganja OSI za inkluziju – Zagovaranje njihova aktivnog sudjelovanja i vodstva u službi ostvarenja njihove potpune društvene uključenosti

Ovaj Erasmus+ projekt u trajanju od 23 mjeseca ima za cilj osnažiti odrasle osobe s invaliditetom pružanjem alata i vještina za samostalno pokretanje zagovaračkih i osvještavajućih kampanja. Projekt odgovara na nedostatak pristupačnih i korisnicima prilagođenih obrazovnih materijala namijenjenih osobama s invaliditetom. Uključuje zajedničko kreiranje priručnika i obrazovnih resursa s ciljanom skupinom, njihovim obiteljima i osobljem partnerskih organizacija. Rezultati će biti digitalno dostupni i podijeljeni putem platformi otvorenog pristupa. Županijska udruga slijepih Split doprinosi svojim stručnim znanjem u podršci osobama s oštećenjem vida te pomaže osigurati da alati budu inkluzivni i relevantni. Ukupna dodijeljena financijska sredstva za ŽUSS: 19.780,00 eura. Projekt je započeo s provedbom u rujnu 2025. godine.

Gradske tvrtke i ustanove u Splitu, poput Split parkinga, Lovrinca i Prometa Split, redovito raspisuju javne natječaje za dodjelu donacija namijenjene udrugama i neprofitnim organizacijama koje djeluju u interesu zajednice. Cilj ovih natječaja je podržati projekte iz područja socijalne skrbi, zdravstva, humanitarnog djelovanja, obrazovanja, kulture, sporta i drugih aktivnosti od općeg društvenog značaja, osobito onih koji se provode na području Grada Splita i Splitsko-dalmatinske županije.

21. Udruga je u 2025. godini ugovorila financijska sredstva od Split parkinga u iznosu od 440,00 EUR. Tim sredstvima je sufinanciran mobitel za jednu članicu udruge koja živi na području grada Splita. Radi se o mobitelu posebno dizajniranom i namijenjenom za slijepe osobe BlindShell.

3. Videća asistencija kao socijalna usluga koju pruža Županijska udruga slijepih Split.

Županijska udruga slijepih Split je godinama pružala uslugu videće pratnje svojim članovima u sklopu javnog natječaja MROSP-a. Videće pratiteljice uslugu videće pratnje članovima udruge, pružaju korištenjem osobnog automobila u službene svrhe. Od 01.03. 2024. udruga ne pruža uslugu videće pratnje preko projekta Ministarstva. Udruga je postala licencirani pružatelj socijalne usluge videće asistencije. Licencu je stekla odobrenjem od strane Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike na razdoblje od 3 godine. Licenca se može produživati ukoliko udruga može zadovoljiti propisane uvjete.

U sklopu posla videće pratnje spadaju sljedeće usluge:

- Odlazak k liječniku
- Pratnja korisniku od kuće do liječnika/stomatologa/terapeuta te natrag
- Odlazak u kupovinu

Pratnja korisniku od kuće do trgovine/centra/ljekarne i natrag

- Odlazak u institucije (HZZO, HZMO, MUP, FINA, pošta, banka, crkva) Pratlja korisniku od kuće do institucija, pomoć pri obavljanju potrebnih radnji koje se odnose na određenu instituciju i natrag
- Sređivanje dokumentacije kod kuće
- Organiziranje, pisanje, čitanje, pregled računa, osobnih dokumenata i slično
- Organiziranje kućanstva
- Označavanje namirnica, kućanskih aparata i si. oznaka namijenjenim slijepim osobama
- Društvene aktivnosti

Pratlja korisnika od kuće u posjete, šetnju, na društvena događanja i natrag/razgovor u domu korisnika

Usluga videće pratlje slijepim osobama potpuno je besplatna. Ukoliko slijepe osobe žele koristiti uslugu, potrebno je prema Zakonu o osobnoj asistenciji poduzeti određene korake. Pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj priznaje se osobi s oštećenjem vida kod koje je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja, koja je navršila 18 godina te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom.

Usluga videće asistencije može se pružati na temelju rješenja Zavoda za socijalni rad. Stoga je potrebno otići na mjesno nadležan zavod i predati dokumentaciju.

Nakon što potencijalni korisnik socijalne usluge dostavi svu potrebnu dokumentaciju, poziva ga Komisija za određivanje broja sati videće asistencije. Potrebu za uslugom osobne asistencije koju pruža videći pratitelj i broj sati usluge procjenjuje Komisija za procjenu potrebe korisnika na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom i druge dokumentacije te liste procjene koja se ispunjava zajedno s članovima Komisije.

Uslugu osobne asistencije koju pruža videći pratitelj, a za kojom je procijenjena potreba pomoći na temelju Liste procjene potreba, može ostvariti osoba s invaliditetom u rasponu od 10 do 60 sati mjesečno.

Županijska udruga slijepih Split na dan 31.12.2025. imala je zaposlenih 6 videćih pratiteljica od kojih je 5 zaposleno na puno i 1 na nepuno radno vrijeme. Videće pratiteljice pružaju uslugu za 78 korisnika, a iste koriste osobni automobil u službene svrhe te im se 0,40 EUR plaća naknada po prijednom kilometru. Sve je veći broj korisnika videće asistencije i samim time raste broj zaposlenih videćih pratiteljica na temelju rastućih potreba i broja aktivnih korisnika videće asistencije..

4. Izvještaj o medijskim objavama i djelovanju Županijske udruge slijepih Split preko društvenih mreža u 2024. godini

Promidžba i vidljivost su vrlo važni u radu udruge jer omogućuju transparentnost i prisutnost u medijima. Kroz medije javnost se upoznaje s radom udruge, a javno se raspravlja o problemima slijepih osoba, što može utjecati na promjene zakonskog okvira. Promocija projekata je obavezna i pomaže u unapređenju kvalitete života slijepih osoba i vidljivosti rada udruge. Promidžba i vidljivost omogućuju udruzi da dopre do šire javnosti i podigne svijest o problemima s kojima se susreću slijepe osobe. Kroz medijsku

prisutnost, udruga može informirati javnost o svojim aktivnostima i projektima, poticati javne rasprave o potrebama i pravima slijepih osoba, utjecati na promjene u zakonodavstvu koje bi mogle poboljšati životne uvjete slijepih osoba. Osigurati podršku i financiranje za svoje projekte te povećati suradnju s drugim organizacijama i institucijama.

Vidljivost u medijima također pomaže u izgradnji povjerenja i kredibiliteta udruge, što može privući nove članove i volontere te osigurati dugoročnu održivost njenih aktivnosti., Prisutnost udruge na društvenim mrežama je izuzetno važna iz nekoliko razloga: Omogućuje brzu i široku komunikaciju s javnošću, članovima i volonterima, pomaže u podizanju svijesti o problemima slijepih osoba i promicanju njihovih prava, omogućuje dijeljenje informacija o događajima, projektima i inicijativama u stvarnom vremenu, pruža platformu za interakciju i razmjenu iskustava među članovima zajednice. Može privući pažnju medija i potencijalnih donatora te omogućuje ciljano oglašavanje i dosezanje specifičnih skupina ljudi i što je veoma važno pomaže u izgradnji i održavanju imidža udruge kao moderne i relevantne organizacije.

Korištenjem društvenih mreža, udruga može povećati svoju vidljivost i utjecaj, te učinkovitije ostvarivati svoje ciljeve.

4.1. Objave putem medija

Jedna od najvažnijih uloga Županijske udruge slijepih Split je transparentnost i vidljivost njezinog djelovanja i prisustvo u medijima. Preko medija javnost je upoznata s radom udruge, javno se progovara o problemima slijepih osoba te se može utjecati na promjene zakonodavnih okvira. Promocija projekata je obvezna u skladu s uputama ugovornih tijela kao i vizualni identitet svakog pojedinog projekta. Stoga je jako važno koristiti moć medija te iste resurse koristiti za unaprjeđenje kvalitete života slijepih osoba i povećanja vidljivosti rada udruge u svim medijima.

Predstavnici Županijske udruge slijepih Split imali su brojne istupe u medijima tijekom 2025. godine. U 2025. godini Županijska udruga slijepih Split imala je 97 medijskih istupa. Udruga je bila prisutna u svim vrstama medija: televiziji, radiju, novinama i internetskim portalima.

Radi se o sljedećim medijima:

- 6 reportaža koje je objavila Hrvatska radio televizija,
- 3 reportaža koje je objavila Televizija Dalmacija,
- 4 reportaža koje je objavila Televizija Jadran,
- 1 objava portala Portal Splita,
- 3 gostovanja na Radio Split,
- 2 gostovanja na Radijo Dalmacija,
- 3 gostovanje na Gradski radio Trogir,
- 2 gostovanja na Radio Sunce,
- 4 članka koje je objavila Slobodna Dalmacija,
- 2 članaka je objavio internetski portal Dalmacija News,
- 14 članaka je objavio internetski portal Dalmacija Danas,
- 20 članaka je objavio internetski portal Dalmatinski portal,

11 članaka je objavio internetski portal za osobe s invaliditetom In portal,
1 objava HRT magazin,
1 objava Radio Kampus,
1 objava Tportal,
1 objava Portal.Hr,
4 objave portala Moja Dalmacija,
1 objava 24 Sata,
2 objave Nova TV,
1 objava na IN mreža,
3 Objave Internetskog portala Zdravlje,
1 objava na poslovni FM,
1 objava na Varaždinska VTV Televizija,
1 objava na Morski.HR,
1 objava na Radio Brač,
1 objava na Mirovina.Hr,
1 objava RTL,
Povremene objave za HSS info o aktivnostima Županijske udruge slijepih Split
te ostale objave na internetskim portalima i službenim stranicama.

4.2. Web stranica udruge

Da bi udruga mogla provoditi nove projekte i svoje poslovanje voditi transparentno, neophodno je imati ažuriranu službenu web stranicu. Internetska stranica udruge www.udrugaslijepih.hr redovito se ažurira kako bi članovi udruge i druge zainteresirane osobe mogle pratiti rad udruge i nove službene dokumente i njihove izmjene i dopune koji se postavljaju na stranici. U 2025. godini objavljeno je preko 150 objava u rubrici novosti. Postavljeni su novi dokumenti: Financijski plan Županijske udruge slijepih Split, za 2025. godinu, Operativni plan Županijske udruge slijepih Split za 2025. godinu, Financijski izvještaj za 2024. godinu, Izvještaj o radu udruge za 2024. godinu i drugi važni dokumenti. Web stranica je nadopunjena i novim domenama koje se odnose na Erasmus projekte na više jezika.

4.3. Facebook stranica Županijske udruge slijepih Split

Facebook je društvena mreža koja je pokrenuta 2004. godine. Primarno je zamišljena kao platforma koja omogućava studentima da se povežu, ali se brzo proširila i postala globalna mreža koja povezuje ljude svih uzrasta, interesa i podrijetla. Kroz Facebook, korisnici mogu kreirati profile, dijeliti status ažuriranja, slike, video sadržaje, povezivati se s prijateljima, učlaniti se u grupe, komentirati objave drugih ljudi, kao i koristiti razne aplikacije i igre. Facebook je postao ključni alat za online komunikaciju, marketing i dijeljenje informacija. Facebook stranica Županijske udruge slijepih Split postaje sve popularnija, do kraja 2025. godine stranica je imala 1360 pratitelja što je napredak u odnosu na 2024. godinu kada je udruga imala 1263 pratitelja što je povećanje u odnosu

na 2024. godinu gotovo za 100 pratitelja. Svakodnevno se objavljuju informacije o radu udruge, tekstualno, slikama i video zapisima.

4.4. Instagram profil Županijske udruge slijepih Split

Instagram je društvena mreža i aplikacija za dijeljenje fotografija i video sadržaja, koja je pokrenuta 2010. godine. Njegova glavna karakteristika je omogućavanje korisnicima da lako snimaju, uređuju i dijele vizualne sadržaje, poput slika i video snimaka, sa prijateljima i pratiteljima. Instagram je postao popularan zbog svog jednostavnog i vizualnog pristupa društvenoj mreži, te je brzo stekao veliki broj korisnika širom svijeta. Pored osnovne funkcionalnosti dijeljenja slika, Instagram nudi i druge opcije, poput: Instagram Stories (priče), koje omogućavaju korisnicima da dijele sadržaj koji nestaje nakon 24 sata. Reels, kratki video klipovi koji omogućavaju korisnicima da stvaraju i dijele zabavne video sadržaje. IGTV, platforma za duže video zapise. Direct Messaging (DM), funkcija za privatno slanje poruka i medija drugim korisnicima. Danas je Instagram jedna od najpopularnijih društvenih mreža na svijetu, s ogromnim brojem korisnika koji koriste platformu za dijeljenje života, promociju brendova, umjetnosti, proizvoda i još mnogo toga.

U 2022. preko projekta SP-DKU udruga je otvorila i Instagram profil kako bi korisnici te društvene mreže mogli pratiti rad udruge. Instagram postaje sve popularniji od Facebooka, a udruga mora pratiti trendove kako bi što bolje promovirala svoj rad. U 2023. godini broj pratitelja iznosio je 99 stoga, se nije povećao broj pratitelja onoliko koliko se očekivalo. Stoga je potrebno više se posvetiti razvijanju Instagram profila udruge. U 2024. godini broj pratitelja je počeo rasti te profil prate 183 pratitelja, a završno u 2025. godini broj pratitelja na Instagramu raste na brojku od 283 pratitelja i 258 prijatelja. Do kraja 2025. godine ukupno je objavljeno 140 objava.

4.5. Whatsapp grupa Županijske udruge slijepih Split

VVhatsApp grupe su funkcionalnost unutar VVhatsApp aplikacije koja omogućava korisnicima da komuniciraju s više osoba istovremeno u zajedničkom chat prostoru. VVhatsApp grupa u kojoj samo administrator šalje informacije drugim korisnicima obično se naziva "Broadcast" grupa ili "announcement" grupa. U takvoj grupi samo administrator (ili administratori) imaju mogućnost slanja poruka, dok ostali članovi mogu samo primati informacije. Članovi ne mogu odgovarati na poruke ili slati vlastite poruke u grupi, čime se osigurava da komunikacija bude jednostrana i organizirana.

Ove vrste grupa su korisne za organizacije poput udruge, gdje je važno samo dijeljenje informacija od administratora prema velikom broju ljudi, bez potrebe za interakcijom. U svrhu brzog i jednostavnog informiranja članstva o svakodnevnom radu udruge, projektima i aktivnostima otvorena je VVhatsApp grupa „Županijska udruga slijepih Split“. Grupa je kreirana tako da su potpuno zaštićeni podaci osoba koje su u grupi, zaštićeni su brojevi mobitela i drugi osobni podaci, a istima ima pristup samo administrator, predsjednik udruge Ivan Tokić. Administrator objavljuje poruke o novostima o radu udruge te na iste drugi članovi grupe ne mogu odgovarati. Pisanje

poruka i komentiranje dobivenih poruka nije moguće jer se radi o grupi informativnog sadržaja. Grupa je do kraja 2023. godine brojila 109 sudionika. U 2024. godini grupa brojala 119 članova, a u 2025. godini brojala je 125 članova iz čega možemo zaključiti da broj članova u grupi polako ali sigurno raste.

4.6. Info linija Županijske udruge slijepih Split

Za članove koji ne koriste VVhatsApp i pametne telefone kreirana je Info linija na broj 021/356-097. Info linija podijeljena je u 3 kategorije: novosti, nadolazeća događanja i zajamčena prava slijepih osoba. Linija radi na način da se napiše obavijest koja se želi objaviti u tekstualnom formatu, zatim se uz pomoć posebnog programa Balabolke, tekst pretvori u govor sa sintetskim glasom. Na kraju se te obavijesti preko Internetskog sučelja postavljaju na Info liniju. Pozivom na broj Info linije može se poslušati kako to zaista zvuči.

4.7. TikTok profil Županijske udruge slijepih Split

TikTok je popularna društvena mreža i platforma za dijeljenje kratkih videozapisa. Korisnici mogu stvarati i dijeliti videozapise koji obično traju od 15 sekundi do 3 minute. Ovi videozapisi mogu sadržavati plesove, glazbene izvedbe, humor, izazove, tutorijale, komične skice i mnoge druge vrste sadržaja. TikTok je postao vrlo popularan, posebno među mladim korisnicima, jer omogućuje jednostavno snimanje, uređivanje i dijeljenje videa s raznim filterima, efektima i glazbom. Algoritam TikToka također je poznat po tome što vrlo brzo prepoznaje korisničke interese i nudi sadržaj koji je relevantan za svakog pojedinca. Aplikacija je prvobitno lansirana u Kini pod nazivom Douyin 2016. godine, a globalna verzija TikTok lansirana je 2017. godine.

Udruga je otvorila i svoj TikTok kanal kako bi pratila trendove. Na profilu objavljuje video zapise koji se tiču pomagala za slijepce osobe, aktivnosti udruge i druge zanimljivosti. Udruga ima 70 pratitelja i 1244 lajkova. Preglede svakog videa pogleda različiti broj TikTok profila. Najmanji broj pregleda je imao jedan video koji je iznosio 117 pregleda dok veći broj pregleda drugih objavljenih videa iznosi oko 18500.

4.8. Youtube kanal Županijske udruge slijepih Split

YouTube kanal za objavljivanje sadržaja je nalog na YouTube platformi koji omogućava korisnicima da postavljaju, dijele i organiziraju svoje video zapise. Kroz kanal, korisnici mogu izgraditi publiku, biti u interakciji s gledateljima i postaviti video sadržaje na teme koje ih zanimaju ili koje žele da podijele s drugima. Na YouTube kanalu mogu se objavljivati različiti tipovi sadržaja, kao što su: Vlogovi (dnevni zapisi ili priče o životu), Edukativni video (tutoriali, kursevi, lekcije), Recenzije proizvoda (detaljna mišljenja o proizvodima ili uslugama), Gaming sadržaj (video igre, streamovi, recenzije), Zabavni video (skečevi, humor, izazovi), Putopisni video (putovanja, istraživanje novih mjesta), DIY i kreativni sadržaj (uradi sam projekti, umjetnost, zanat). Ukratko, YouTube kanal je

osobna "digitalna televizija" na kojoj pojedinac objavljuje sadržaj koji želi s ciljem da ga podijeli s drugima.

Youtube kanal Županijske udruge slijepih Split je otvoren u rujnu 2024. u sklopu projekta Erasmus KISS. Na kanalu se objavljuju edukativni video zapisi o životu slijepih osoba kako bi javnost upoznali na koji način slijepe osobe žive, obrazuju se i kako rade i zapošljavaju se. Kanal će se nastaviti razvijati jer je dobro prihvaćen od publike.

5. Donacije za članove

Donacija pomagala za slijepe osobe od strane udruge je izuzetno važna jer na taj način pomaže slijepim osobama da postanu samostalnije i neovisnije u svakodnevnom životu. Omogućuje im lakše obavljanje svakodnevnih aktivnosti, kao što su kretanje, čitanje i komunikacija. Poboljšava kvalitetu života slijepim osobama pružajući pristup tehnologijama i alatima koji olakšavaju integraciju u društvo te smanjuje financijski teret za obitelji slijepih osoba, jer su pomagala često skupa. Donacija prijeko potrebnih pomagala potiče socijalnu uključenost i ravnopravnost, omogućujući slijepim osobama da sudjeluju u obrazovanju, zapošljavanju i društvenim aktivnostima te jača osjećaj zajedništva i podrške unutar zajednice slijepih osoba. Kroz donacije pomagala, udruga može značajno doprinijeti poboljšanju životnih uvjeta slijepih osoba i njihovoj integraciji u društvo.

Udruga kroz projekte i prikupljene donacije nastoji svojim članovima, slijepim osobama nabaviti skupa pomagala namijenjena za slijepe osobe, a koja su neophodna za svakodnevno funkcioniranje slijepih osoba.

U 2025. godini kupljeno je i donirano ukupno 34 pomagala u vrijednosti od 8.953,01 EUR. Povodom blagdana Sv. Lucije je za 8 učenika i mladih doniran po jedan bon u Mall of Split u iznosu od 60,00 EUR, što čini ukupan trošak od 480,00 EUR. U 2025. godini se podijelilo jako malo bonova za hranu, podijeljeno je njih 6 u ukupnom iznosu od 800,00 EUR.

U nastavku donosimo popis kupljenih pomagala i njihovu vrijednost.

Broj i naziv pomagala	Iznos
7 govornih kuhinjskih vaga Vivianne	1114,54 EUR
5 Govornih tlakomjera	360,85 EUR
1 Ručno elektronsko povećalo	470,00 EUR
2 Ručna elektronska povećala MANO	1055,22 EUR
8 govornih IC toplomjera	411,44EUR
2 BlindShel Clasic 2	1058 EUR
2 Elektronska ručna povećala Looky HD 5	1528,00 EUR
1 ručno elektronsko povećalo Zoomax	580,00 EUR
3 laptopa s instaliranom govornom	1399,96 EUR
1 BlindShell classic 3	650 EUR
1 Govorna budilica	45 EUR EUR

5.1. Opremanje slijepe ili izrazito slabovidne djece, članova Udruge slijepih Splitsko-Dalmatinske županije, s ciljem izravnog poboljšanja kvalitete života mladih slijepih osoba aktivnom tehnološkom integracijom u društvo.

Slijepim osobama su specijalizirana pomagala neophodna za svakodnevno funkcioniranje. Da bi slijepa osoba koristila računalo i mobitel potrebna joj je govorna jedinica odnosno čitač ekrana koji čita slijepoj osobi sve što se nalazi na ekranu. Da bi slijepe osobe koristile govornu jedinicu moraju biti educirane i znati kako se ona koristi. Postoje i druga brojna pomagala kao što su ručna elektronska povećala koja slijepim osobama omogućuju čitanje teksta uz veliko povećanje. Županijska udruga slijepih Split je svjesna važnosti asistivne tehnologije za slijepe osobe u svakodnevnom životu te istu kontinuirano promovira.

Pomagala za slijepe osobe su veoma skupa i većina si ih ne može priuštiti. Koliko su tiflotehnička pomagala važna slijepim osobama, posebno učenicima koji se obrazuju prepoznao je Rotary Klub Split Novi. Humanitarnu akciju je pokrenuo Rotary Klub Split Novi, pod nazivom „Opremanje slijepe ili izrazito slabovidne djece, članova Udruge slijepih Splitsko-Dalmatinske županije, s ciljem izravnog poboljšanja kvalitete života mladih slijepih osoba aktivnom tehnološkom integracijom u društvo,„. Humanitarna akcija se odvijala u razdoblju od 20. svibnja 2025. godine do 30. lipnja 2025. godine, u kojoj su se prikupila humanitarna pomoć u vidu financijskih sredstava. Prikupljena su značajna sredstva u iznosu od 5.000,00 EUR kojima je Rotary Klub Split Novi nabavio vrijedna pomagala za slijepe osobe, članove Županijske udruge slijepih Split. Predsjednik Rotary Kluba Split Novi Jerko Bačić je uručio pomagala članovima udruge, a događaj je bio medijski popraćen. Uručivanje pomagala se odvalo u prostorijama Županijske udruge slijepih Split na adresi Zagrebačka 17 Split u srijedu, 9. 7. 2025. godine s početkom u 10:30 sati.

Dodijeljena su sljedeća pomagala:

- 3 (HP/Lenovo ili istovjetno) laptopa - Slijepe osobe koriste računala tako da se instalira govorna jedinica ili takozvani čitač ekrana. Sintetski glas izgovara uz pomoć navigacijskih tipki, sve što se nalazi na ekranu. Za rad govorne jedinice potrebne su jače performanse kako bi govorna jedinica radila bez poteškoća. Osim govorne jedinice na računalima se koristi i software povećalo za osobe s malim ostatkom vida.
- 1 mobitel - slijepim je osobama mobitel jedno od najvažnijih pomagala. Sadrži brojne značajke koje su od koristi slijepim osobama. Može se instalirati govorna jedinica, koristiti umjetna inteligencija za opise slika i čitanje tekstova, koristiti aplikacije za navigaciju prilikom kretanja i još mnogo toga. Stoga je potreban kvalitetniji mobitel kako bi bez smetnji obavljao zadane radnje uz pomoć instaliranih aplikacija.
- 1 Looky 5 HD povećalo- koristan je učenicima s malim ostatkom vida za povećavanje teksta i slika s udžbenika. Osim povećanja veličine slova, mogu se mijenjati

i kontrasti. Uvelike olakšava čitanje za učenike s malim ostatkom vida, iznimno kvalitetan s čistom i bistrom slikom, pri velikim povećanjima zahvaljujući HD kameri.

- 1 Draftman geometrijski pribor - Slijepi učenici koriste poseban geometrijski pribor s reljefnim oznakama.

- 2 Govorna tlakomjera – slijepim osobama omogućuje samostalno mjerenje krvnog tlaka tako da izgovara, jasnim i ugodnim glasom vrijednosti krvnog tlaka.

- 1 BlindShell Classic – mobitel koji je posebno dizajniran za slijepe osobe i koji u sebi sadrži aplikacije koje mogu pomoći slijepim osobama. Tako npr. Sadrži aplikacije za prepoznavanje boja, razlikovanje novčanica, umjetnu inteligenciju koja uz pomoć kamere mobitela može korisniku opisati prostoriju u kojoj se nalazi. Naravno sve uz pomoć instalirane govorne jedinice koja slijepim osobama omogućuje korištenje mobitela.

Ovo je jedna lijepa i humana priča proizašla iz suradnje Rotary Kluba Split Novi i Županijske udruge slijepih Split. Hvala vam što ste izabrali našu udrugu za koju ste pokrenuli uspješnu humanitarnu akciju i poklonili našim članovima prijeko potrebna pomagala i izmamili im iskreni osmijeh na lice. Budućnost su naše mlade snage, naši učenici. Želimo Vam puno uspjeha u daljnjim akcijama.

5.2. Donacija Lions Cluba Trogir

Lions klub Trogir donirao je i dvije kuhinjske vage obiteljima čiji su članovi dio Županijske udruge slijepih Split. Dugogodišnja suradnja koja je prerasla u prijateljstvo

Već dugi niz godina surađujemo s Lions klubom Trogir, a kroz godine zajedničkog djelovanja izgradili smo ne samo uspješnu suradnju, već i iskreno prijateljstvo.

Ovoga puta Lions klub Trogir razveselio je dvoje naših članova donacijom dviju govornih kuhinjskih vaga. Sigurni smo da će im ove vrijedne i korisne donacije olakšati svakodnevicu te poslužiti u pripremi bogatih jela i slasnih kolača. Govorne vage rade na način da kad se pokrenu izgovaraju sve vrijednosti u gramima, dekagramima i mililitrima i na taj način slijepe osobe mogu izmjeriti količinu namirnica za svoja jela.

Od srca zahvaljujemo Lions klubu Trogir na kontinuiranoj podršci, razumijevanju i velikom srcu.

5.3. Uspjeh mladog slijepog sportaša

Ponosni smo na postignuće našeg mladog uspješnog sportaša. Toni Matijašević od malih nogu trenira plivanje u paraplivačkom klubu Cibal. Njegov dugogodišnji rad i trud su mu se isplatili na velikom i značajnom natjecanju. Osvojio je međunarodnu klasifikaciju s13 s kojom se može natjecati na velikim natjecanjima, obarati rekorde i nizati uspjehe diljem svijeta.

U Lignanu se održala svjetska serija na kojoj je nastupilo 300 paraplivača/ca iz 37 zemalja, od kojih su 51 paraplivača osvajači medalja iz paraolimpijskih igara iz Pariza.

Toni je nastupio u 7 disciplina i u svih sedam je oborio svoje osobne rekorde.

Na 100m prsno i 200m mješovito je izborio mjesto u juniorskom finalu.

Bravo Toni, navijamo za tebe i samo tako nastavi. Ovo je tek početak, nemojte zaboraviti da Toni ima tek 16 godina.

Kao udruga zbog njegovog uspjeha na natjecanju odlučili smo dati priznanje Toniju te smo ga darivali sa sportskom opremom kako bi ga podržali u njegovim daljnjim pothvatima. U trgovini Footballmania smo mu kupili trenerku, kratke hlače, 2 majice kratkih rukava i tenisice, ukupne vrijednosti 338 eura. U istoj trgovini Toni je dobio na poklon ruksak.

Našeg Tonija pratimo i dalje i navijamo za njega!

5.4. Donacija Pikado Klubu

Uvijek nagrađujemo iznimne uspjehe i postignuća naših članova te smo ponosni na naše članove koji svojim uspjesima na razne načine promoviraju da slijepe osobe, bez obzira na svoj invaliditet mogu postizati zapažene rezultate. Ti rezultati ne dolaze preko noći, iza njih stoji mnogo truda, rada, borbe, zalaganja i odricanja. Stoga je Upravni odbor Županijske udruge slijepih Split odlučio simboličnom donacijom nagraditi postignuće Pikado kluba slijepih „USRIDU“ Split, donacijom u iznosu od 200 EUR. Čestitamo vam od srca na drugom mjestu u ligi i držimo vam palčeve da sljedeće sezone budete još uspješniji.

6. Obnova prostora udruge

Udruga se godinama pripremala za neizbježnu obnovu prostora udruge. Prostor udruge se nalazi u centru grada na adresi Zagrebačka 17, Split u stambenoj zgradi na prvom katu. Udruga je smještena u navedenom prostoru od kasnih šezdesetih godina prošlog stoljeća. Od tada u sam prostor nisu ulagana značajna financijska sredstva za njegovo obnavljanje. Prostor je naizgled postao derutan, pogotovo WC koji je poplavljiivao. Jedna WC školjka je propuštala vodu pa bi i malo nakon čišćenja WC neugodno mirisao. Poplavljiivao je, pločice su počele otpadati, zidovi su se napuhali od vlage, nije bilo tople vode. WC je vadio za sanacijom što hitnije. U Sali, hodniku i uredu je bila postavljena smeđa lamperija koja je bila u lošem stanju te je na puno mjesta bila nevjesto lijepljena i privremeno sanirana na različite načine. Parket u Sali je na mjestima istrunuo i bila mu je potrebna obnova. Zidove je trebalo gletati i obojati. Rasvjeta je bila u lošem stanju, stare neonke koje su trošile mnogo struje, jedna neonka u Sali je čak otpala sa stropa. U malom uredu je na podu bio teraco kojeg je trebalo zamijeniti. Nakon potrage pronađen je izvođač radova. S radovima se krenulo početkom ožujka 2025. godine. Zaposlenice su bile primorane raditi od kuće jer nije bilo moguće pronaći zamjenski prostor za ured. Najveći problem je predstavljao namještaj u udruzi. Pošto udruga nema ostavu, namještaj se morao gurati iz prostorije u prostoriju. WC je potpuno srušen, promijenjen je raspored kabina i to na način da sada svaka kabina ima vlastiti prostor. Kabine su odvojene knaufom posebno dizajniranim za kupaonice, ispravljeni su krivi zidovi, potpuno su promijenjene cijevi i izvedeni su svi vodoinstalaterski poslovi na novo. Kada su se radili vodoinstalaterski poslovi pazilo se da se radovi ne izvode u vrijeme

kada liječnička ambulanta koja se nalazi ispod WC-a udruge radi i prima pacijente. Postavljene su i nove instalacije za struju, postavljene su zidne pločice do stropa i estrih te nove pločice na podu, postavljena je i potpuno nova rasvjeta i sanitarije, dvije WC školjke, dva geberit vodokotlića, jedan lavandin i sušilo za ruke. Kako se rušio pod WC je ispao malo viši u odnosu na hodnik pa da se izbjegne stepenica, postavljena je kliza kako bismo izbjegli da članovi udruge zapinju preko stepenice. Postavljena su i nova vrata rađena po mjeri jer su u cijeloj zgradi otvori za vrata nestandardnih dimenzija. Na ulazu su kupljena nova blinda vrata, jedna vrata za ulaz u WC, dva vrata za svaku kabinu u WC-u, dva vrata, odnosno po jedna za svaki ured i dvokrilna vrata za u salu, također rađena po mjeri. Kako je parket u hodniku bio jako oštećen zamijenjen je podnim protukliznim pločicama sive boje. U hodniku je uklonjena stara i dotrajala lamperija, nakon uklanjanja lamperije bilo je potrebno obaviti puno popravaka na zidovima. Zidovi su bili jako krivi i nepravilni. Ugradbeni ormar iz hodnika je uklonjen jer se spuštao strop 5 cm knaufom kako bi se mogla kroz strop provući struja, stoga je izrađen novi ugradbeni ormar. U Mali ured je postavljen laminat i vraćen prilično novi namještaj koji je kupljen 2021. godine. U velikom uredu je promijenjena rasvjeta, obojani su zidovi, izbrušen je i obnovljen parket. Obnovio se i ugradbeni klizni ormar. U Sali je obnovljen i obrušen parket, uklonjena je stara lamperija, popravljeni su zidovi, postavljeno je platno na struju i stropni projektor, obnovljeni su ugradbeni ormari, spušten je strop knaufom 5 cm. Postavljena je nova rasvjeta, vraćeni su novi stolovi, stolice i 2023. su kupljeni ormari, umjesto starog i dotrajalog regala. Kupljena je i postavljena kuhinja te je ista potpuno i opremljena. Novi klima uređaji su postavljeni godinu ranije. Nakon 5 mjeseci radova, udruga je zablistala novim sjajem. Za vrijeme renovacije aktivnosti za članove su se održavale u udruzi Jedna mladost, Udruzi tjelesnih invalida Split i u Udruzi osoba s cerebralnom paralizom „Srce“. Zahvaljujući našim prijateljskim udrugama, članovi udruge su i dalje mogli odlaziti na svoje omiljene radionice. Raditi i pratiti rad udruge dok se prostor renovirao bilo je izazovno, rekli bi i veoma teško ali se sve uspjelo odraditi. Odradila se provedba svih projekata, aktivnosti za udruge i mnogo je vremena oduzimalo i dogovaranje s izvođačima radova, biranje pločica, laminata i još puno toga. Prostor je obnovljen zahvaljujući podršci i donacijama dobrih ljudi koji su vjerovali u nas. Zahvalni smo na svakoj donaciji, na svakom euru i svakoj podršci koja je učinila da uspješno obnovu prostora privedemo kraju. Moramo spomenuti i gospodina Tonča Martinića koji je za obnovu prostora udruge donirao 20 000 dolara. Za obnovu prostora izdvojeno je i kada se sve zbroji, ukupno 47.078,10 EUR

6.1. Donacija vijeća roditelja osnovne škole Stobreč

Vijeće roditelja Osnovne škole Stobreč je treću godinu za redom organiziralo Humanitarni buvljak. Buvljak se održao u Parku Stobreč, 28.12.2024. 2024. godine su organizatori buvljaka izabrali prikupljati financijska sredstva i ista donirati Županijskoj udruzi slijepih Split. Hvala Vam što neumorno radite i već tradicionalno organizirate humanitarne događaje. Hvala Vam što ste odabrali prikupljati donacije za našu udrugu i što ste vi ti koji ste potaknuli našu udrugu da se ohrabri i pokrene obnovu prostora. Lijepo je kada djeca od malih nogu uče kako je važno pomagati drugima. Vijeće roditelja je za

udrugu prikupilo ukupno 4.360,19 EUR. Osim toga donirali su udruzi piće koje im je ostalo s buvljaka. S tim doniranim pićem udruga je častila svoje članove na radionicama.

6.2. Podrška koja znači

Ni ove godine Splitsko-dalmatinska županija nije zaboravila na udruge koje imaju važnu i nezamjenjivu ulogu u lokalnoj zajednici.

Na svečanoj dodjeli 12.12.2025., župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban uručio nam je ček u iznosu od 1.400 EUR, na čemu smo iskreno zahvalni. Ova potpora dodatni je poticaj našem daljnjem radu i provođenju aktivnosti za dobrobit naših članova i zajednice.

Hvala na prepoznavanju našeg rada i podršci

7. Zapošljavanje slijepih osoba

Zapošljavanje slijepih osoba u Hrvatskoj i svijetu suočava se s različitim izazovima, ali postoje i pozitivni pomaci koji su veoma maleni.

U Hrvatskoj slijepe osobe često se suočavaju s predrasudama i nedostatkom prilika na tržištu rada. Iako postoje zakonski okviri i poticaji za zapošljavanje osoba s invaliditetom, međutim, njihova provedba može biti nedosljedna. Županijska udruga slijepih Split radi na podizanju svijesti i pružanju podrške za zapošljavanje slijepih osoba. Na način da i sama zapošljava slijepe osobe te sa svojim primjerom potiče druge organizacije da učine isto. Edukacija poslodavaca o prilagodbi radnog mjesta i mogućnostima slijepih osoba može poboljšati situaciju, čime se također udruga bavi. Tehnološki napredak omogućuje slijepim osobama da rade u raznim sektorima, uključujući IT, administraciju, u Hrvatskoj većina slijepih osoba koje su zaposlene rade u udrugama ili u javnom sektoru. Nadamo se da kontinuirani naponi u edukaciji, prilagodbi radnih mjesta i promicanju jednakih prilika mogu poboljšati zapošljavanje slijepih osoba.

Udruga je 2022. godine zaposlila jednu slijepu osobu koja radi sve do danas. To je bilo prvi puta u povijesti udruge da je zaposlena jedna slijepa osoba pri udruzi. Udruga je kroz 2025. godinu nastavila sa zapošljavanjem slijepih osoba. Preko projekta Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih u sklopu projekta za prilagodbu udžbenika odnosno literature za slijepe i slabovidne učenike za školsku godinu 2024./2025. zaposlila jednu slijepu osobu na određeno vrijeme. Zaposlenik je obavljao poslove korekcije knjiga na brajici za slijepu djecu/učenike.

U sklopu navedenog projekta udruga je zaposlila i jednu slijepu studenticu preko studentskog ugovora. 15.02.2024. udruga je zaposlila još jednu slijepu osobu na neodređeno vrijeme koja govori 3 svjetska jezika: Engleski, Talijanski i Španjolski. Obavlja poslove provedbe i pripreme Erasmus projekata. U 2025. godini udruga je zaposlila dvije slijepe osobe preko mjere javni radovi na period od 6 mjeseci. Jedna zaposlenica je nastavila raditi kao koordinator aktivnosti i nakon završetka perioda od 6 mjeseci financiran od strane mjere javni radovi. Osim toga zaposlena je i jedna mlada slijepa osoba na određeno vrijeme u sklopu projekta „Upoznajte naš pogled na svijet“. Zaključno, udruga je na dan 31.12.2025. imala zaposlenih 8 osoba s invaliditetom od

kojih je 5 osoba s oštećenjem vida. Udruga će u 2025. godini raditi na tome da zaposli još slijepih osoba, kako u samoj udruzi tako i kao posrednik pri zapošljavanju s drugim organizacijama.

8. Zaposlenici u Županijskoj udruzi slijepih Split

Zaposlenici u Županijskoj udruzi slijepih Split imaju ključnu ulogu i njihov utjecaj je značajan iz nekoliko razloga. Oni pružaju izravnu podršku slijepim osobama kroz razne usluge, programe i aktivnosti koje udruga organizira. Njihova stručnost i iskustvo pomažu u razvoju i provedbi projekata koji poboljšavaju kvalitetu života slijepih osoba. Zaposlenici često djeluju kao zagovornici prava slijepih osoba, radeći na podizanju svijesti i promicanju inkluzivnih politika. Njihova marljivost, posvećenost i empatija mogu stvoriti poticajno okruženje koje potiče socijalnu uključenost i zajedništvo. Kroz edukaciju i informiranje, zaposlenici pomažu u osnaživanju slijepih osoba, omogućujući im da postanu aktivni sudionici u društvu. Njihova suradnja s drugim organizacijama i institucijama može otvoriti nove prilike za financiranje i razvoj programa i cijele udruge. Zaposlenici su srce udruge, omogućujući joj da učinkovito ispunjava svoju misiju i ciljeve.

U 2025. u udruzi je poslove pomoći u kući obavljalo 15 gerontodomačica u sklopu projekta Zaželi. Zaključno sa 31.12.2025. bilo je zaposleno 7 videćih pratiteljica, 5 na puno radno vrijeme i dvije na pola radnog vremena. 4 videće pratiteljice su zaposlene na neodređeno vrijeme i 3 na određeno vrijeme. Dvoje stručnjaka je zaposleno na izdvojenom mjestu rada u Centru za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ na poslovima prilagodbe udžbenika na brajici i uvećanom tisku za slijepe i slabovidne učenike. U Administraciji i u upravljanju projektnim ciklusom zaposleno je ukupno 8 osoba. Kada zbrojimo sve zaposlenike, ukupan broj zaposlenika u udruzi je 31, što je najveći broj zaposlenih u udruzi do sada.

9. Edukacije za zaposlenike udruge

Edukacija zaposlenika u udruzi je izuzetno važna jer omogućava zaposlenicima da steknu nova znanja i vještine koje su potrebne za učinkovito obavljanje njihovih zadataka. Također, pomaže u unapređenju kvalitete usluga koje udruga pruža, povećava motivaciju i zadovoljstvo zaposlenika te doprinosi njihovom profesionalnom razvoju. Kroz edukaciju, zaposlenici mogu bolje razumjeti potrebe korisnika i prilagoditi svoje pristupe kako bi pružili što bolju podršku.

9.1. Radionice Baze podataka u radu OCD-a

Dana 23.travnja 2025.putemplatforme MS Teams dvoje zaposlenika udruge prisustvovali su edukaciji kako napraviti uredno složenu Excel tablicu. Online radionicu u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva provela je Udruga „MI“. Ovu radionicu održao nam je gospodin Slobodan Škopelja koji nam je u prvom djelu radionice na primjerima raznih ugovora i izmišljenih volontera pokazivao kako napraviti urednu Excel tablicu. Objasnio je da ako želimo da naša Excel tablica izgleda uredno najprije moramo vidjeti imali baza podataka koju želimo unijeti npr. ime- prezime nekakve

naslove, ako ima prije unosa podataka moramo zadati programu gdje se oni nalaze. Zatim nas program pita iz kojeg izvora želimo da nam pronađe podatke. Nakon toga ih upisujemo u tablicu po redu i pospremamo. Drugi dio radionice odnosio se na financijsku bazu podataka. U tom djelu radionice gospodin Škopelja objasnio je da se kod financijske baze podataka ne traže naslovi već se koristi i Excel Power Pivot koji olakšava stvaranje tabličnog modela za uvoz, povezivanje i analizu podataka iz različitih izvora. Uz to je rekao da se s Excel Power Pivotom koji je sastavni dio svake Excel tablice možemo igrati kako god želimo. Na kraju smo se svi srdačno pozdravili. Smatram da je ovakva vrsta edukacije vrlo korisna jer mi je pomogla proširiti vidike o radu s Excel tablicama.

9.2. Radionice o menadžmentu volontera

Na radionici su prisustvovala 3 zaposlenika udruge. Prvog dana radionice naše voditeljice Antonia Latinac i Tanja Tešija educirale su nas što je volontiranje, tko je volonter i o pravima i obvezama volontera. Zatim smo prošli zakon o volonterstvu koji u RH postoji od 2007. godine. Drugog dana edukacije govorili smo o tome kako se primaju i nagrađuju volonteri. Naše voditeljice radionice objasnile su da postoje formalno i ne formalno nagrađivanje i još mnogo detalja vezanih za samo volontiranje.

9.3. Odlazak na koordinacijski sastanak i izobrazbu u trajanju od 2 dana u organizaciji Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva u sklopu temeljne sustavne podrške za udruge u Zadru.

Dana 15.09.2025. zaposlenica udruge je krenula iz Trogira autobusom smjer Trogir-Split u 07:45. U Split je stigla u 08:45, zatim je krenula prema kolodvoru i ukrcala se u autobus za Zadar koji je polazio u 10:15 sati. U Zadar je stigla u 12:30, smjestila se u Hostel i otišla prema mjestu održavanja edukacije. Edukacija je počela u 15:00 na lokaciji Centar za mlade grada Zadra. Tema edukacije je bila „Plaće i naknade za saveze udruga i udruge osoba s invaliditetom“. Predavanje je završilo u 18:30. Sutra dan, 16.09.2025. započela je edukacija u 08:30 sati, predavanje se odnosilo na Project management u praksi – teorija i primjeri. Edukacija je završila u 12:00 te se na kraju odvio koordinacijski sastanak svih udruga s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnog društva. Sastanak je završio iza 13:00 sati. Na kraju zaposlenica se ukrcala na bus u 17:15 sati.

10. Izleti organizirani za članove Županijske udruge slijepih Split

Organiziranje izleta za slijepe osobe iznimno je važno jer ima snažan utjecaj na kvalitetu života, socijalnu uključenost i osobni razvoj. Izleti omogućuju druženje, stvaranje novih prijateljstava i smanjenje osjećaja izolacije. Sudionici se osjećaju prihvaćeno i ravnopravno u zajednici. Sudjelovanje u organiziranim aktivnostima izvan poznatog okruženja jača samopouzdanje i potiče osjećaj neovisnosti. Svaki uspješno savladan izazov doprinosi osobnom osnaživanju. Promjena okoline, boravak u prirodi i nova iskustva pozitivno djeluju na raspoloženje, smanjuju stres i doprinose općem psihološkom blagostanju. Dobro organizirani izleti (uz taktilne, zvučne i opisne

elemente) omogućuju slijepim osobama da ravnopravno dožive kulturne znamenitosti, prirodu i lokalne običaje. Izleti potiču korištenje ostalih osjetila – sluha, dodira, mirisa i okusa – čime se iskustva doživljavaju bogato i smisleno. Ovakvi izleti šalju snažnu poruku inkluzije i potiču širu zajednicu na razumijevanje potreba slijepih osoba i važnosti pristupačnosti.

10.1. Izlet u Sloveniju za članove udruge

Od petka, 06.06.2025. do nedjelje 08.06.2025, organizirali smo trodnevni izlet za naše članove u Okroglo, Slovenija.

Prvi dan smo krenuli vrlo rano oko 07:00 sati ujutro, nekoliko puta do Ljubljane smo stajali kako bi se članovi odmorili od puta i popili kavu i osvježili se. Zatim smo posjetili Gostilnu Livada gdje smo imali odličan ručak. Nakon ručka smo išli s brodom do starog dijela Ljubljane, plovili smo rijekom Ljubljanicom te smo imali razgledavanje s vodičem. Vodič nam je pričao o Ljubljani i Ljubljanici pola sata, koliko nam je trebalo da stignemo do starog dijela Ljubljane. Prošetali smo se starim dijelom Ljubljane te smo razgledali najvažnije znamenitosti. U Okroglo smo stigli u večernjim satima i nakon smještaja u sobe svi smo zajedno večerali i nastavili druženje.

U subotu smo dan proveli u odmaralištu gdje Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih Kranj svake godine, prvu subotu u mjesecu lipnju, organizira druženje udruga slijepih i slabovidnih iz Slovenije i Hrvatske. Uz zabavan program i bogatu lutriju, odličnu hranu i piće svi smo se dobro zabavili, neki su zapjevali i zaplesali. U večernjim satima išli smo u posjet Kranju. Tamo nas je naš prijatelj Darko Starič koji je ujedno i tajnik udruge iz Kranja proveo svojim rodnim gradom i pokazao nam što taj grad nudi turistima. U odmaralište smo se vratili u 23:00 sata.

U nedjelju smo nakon doručka spakirali svoje stvari i napustili odmaralište. Petnaestak minuta vožnje nam je bilo potrebno do prve stanice, posjetili smo svetište Marija Pomagaj u Brezju. Tamo su naši članovi imali priliku zapaliti svijeću, pomoliti se i poslušati svetu misu. Za kraj smo posjetili Krašograd, te smo nakon ručka išli na vožnju vlakom, bilo je stvarno zabavno i osvježavajuće pošto je živa na termometru pokazivala 32 stupnja. Nakon vožnje vlakom imali smo slobodno vrijeme za istraživanje predivne prirode eko parka. Neki od nas su probudili dijete u sebi i s oduševljenjem istraživali sadržaj koji Krašograd nudi.

Povratak u Split je bio u večernjim satima.

Slovenija nas je sve oduševila, upoznali smo puno novih ljudi iz udruga slijepih i slabovidnih iz Slovenije, razmijenili iskustva.

U sklopu Erasmus+ Kiss projekta naši članovi su imali priliku isprobati razna pomagala te pogledati videa o asistivnoj tehnologiji, tako da se i radilo i zabavljalo. U Okroglovu smo imali priliku testirati pomagala koja se koriste u Sloveniji.

10.2. Mini izlet u Solin

Naši dragi članovi i vjerne pratiteljice ŽUSS-a spontano su se uputili na mini izlet do izvora rijeke Jadro u Solinu – i što da kažemo, bilo je fenomenalno! U sklopu kraćih izleta, članovi su proveli vrijeme uz rijeku Jadro. Prošetali smo se prirodom uz rijeku,

hodali među stablima, igrali se izviđača u potrazi za najjednostavnijim stazama, divili se bogatoj prirodi i zajedno se družili. Na kraju smo odlučili sjesti u obližnji restoran i degustirati poseban specijalitet, žabe. Oni koji su manje avanturističkog duha išli su na sigurno i držali su se čevapa i pljeskavica.

Šetnja kroz prirodu, smijeh koji se čuo kilometrima, super ekipa koja je još jednom pokazala zašto smo baš mi najbolji, a tu je bila i odlična klopa i osvježavajuća pića. A vrhunac? Žabe koje su doslovno iskakale s tanjura ravno u usta gladnih članova! Neki bi rekli – avantura za pamćenje!

10.3. Izlet na Brač

Ekipa je iz Županijske Udruge Slijepih Split napravila pravi mali raj na Braču! Organizirali smo kupanje te smo se uputili na cjelodnevni izlet trajektom na otok Brač. Cijeli dan smo proveli na predivnim plažama, družili se i šalili se cijeli dan. Na kraju smo ručali, svatko prema svojim željama i kasno navečer se vratili u Split. Isplivali smo se do mile volje, sunce nas je fino ispeklo (možda malo previše), a u restoranu smo se zaslادili i napunili baterije za još zezancije. Najbolje od svega – cijeli dan su nas pratile naše sjajne videće prijateljice koje su se jednako dobro zabavljale s nama!

10.4. Odlazak u Dalmaland

Uz pomoć naših dragih donatora, ljudi velikog srca, i naših volonterki, djeca i mladi iz Županijske udruge slijepih Split proveli su nezaboravan jednodnevni izlet u Dalmaland! Dana 07.08.2025 god. (šest mlađih članova u dobi od 12 do 22 godine te četiri odrasle osobe dvije volonterke, videća pratiteljica i koordinatorica aktivnosti) uputili smo se u jutarnjim satima put odredišta, mjesto susreta je bilo na autobusnom polazištu, sukoišanska, gdje smo se raspodijelili u dva automobila. tu je nastala prva rasprava jer su svi htjeli da budu zajedno u jednom. Putovanje je prošlo u smijehu i pjesmi kako to i obično biva. U Dalmaland smo stigli oko 11 sati, te smo preuzeli ulaznice i krenuli u avanturu. Sam prizor velikih tobogana, vodenih atrakcija i mirisa klora oduzimao je dah. Uzbudjenje je raslo. Svi su htjeli odmah i sada! Uslijedio je dogovor te smo krenuli po redu u obilazak. Prvo smo krenuli od najmanjeg tobogana i uživanja u jacuzi-u, zatim smo krenuli na veće atrakcije, e tu je uslijedilo oduševljenje. Zamislite da se popenjete na visinu od cca 15 metara i dužinu cca 15 metara te vam netko stavi povez na oči i pusti vas da se spustite vodenim toboganom u nepoznato. E to, to je našim najmlađim članovima bilo, njihovim riječima: „nešto neopisivo dobro, vrhunski, fenomenalno, najjače ikad, neponovljivo, topčina". Kada smo ogladnjeli taman je došlo vrijeme da uhvatimo pauzu između aqua parka i fun parka te odemo na ručak. Svatko je sebi izabrao jelo i piće po želji. Restoran zbilja ima raznovrsnu ponudu hrane i nismo ostali gladni, naprotiv bilo je i viška. Nakon ručka uputili smo se u nove avanture. Eto je već teže riječima opisati. Svaku atrakciju u parku smo više puta iskušali. Od Dina wolda, Bumper Boatsa, Peglica, Carousela, Tornada, Indian Canoa, Western Expresa, Mine Train Coastera, Adria Eye, Atlantisa, Big Blua, Kuće straha, Piratskog broda. I onda je uslijedilo razočaranje, svjetla su se izgasila i park se zatvarao. Povratak kući je bio u

većernjim satima malo manje glasan nego odlazak, uz planiranje gdje bi slijedeće mogli ići, zipp line, kajaking, jet ski, paragliding, jahanje... bilo je tu još ideja.

10.5. Izlet Udruge slijepih u Sinj i Trilj

U subotu 04.10.2025. su članovi naše Udruge imali priliku uživati u prekrasnom izletu kroz povijest i prirodne ljepote Dalmatinske zagore. Prva postaja je bio Muzej Sinjske alke, gdje smo se upoznali s bogatom tradicijom i poviješću ovog jedinstvenog viteškog natjecanja. Nakon toga posjetili smo Muzej Cetinske krajine, koji nas je oduševio svojim zanimljivim postavkama i pričama iz prošlosti ovog kraja. Kroz vođenu turu po Sinju, doživjeli smo grad na jedan sasvim poseban način – kroz mirise, zvukove i detaljne opise vodiča koji su nam približili znamenitosti i duh Sinja. Za kraj dana uživali smo u ukusnom ručku u restoranu Premijer u Trilju, uz predivno druženje i vožnje s kočijom.

10.6. Posjeta Božićnom selu

Božićno selo nastalo je kao obiteljski projekt, vođen entuzijazmom i ljubavlju prema tradiciji i blagdanskome duhu. Tijekom adventskog razdoblja cijeli zaseok obasjan je s nekoliko milijuna lampica koje stvaraju čaroban ugođaj, osobito nakon zalaska sunca. Kamene kuće, dvorišta i staze pretvaraju se u scenografiju nalik na božićne razglednice. Posebna atrakcija sela je životinjski svijet. Posjetitelji mogu vidjeti magarce, ovce, koze, konje, ljame i druge domaće životinje, što ovo mjesto čini posebno privlačnim obiteljima s djecom. Djeca imaju priliku doživjeti blagdane u prirodnom okruženju, daleko od ekrana, uz igru, smijeh i susrete s Djedom Božićnjakom.

Uz vizualni doživljaj, Božićno selo nudi i bogatu gastro ponudu. Na adventskim kućicama mogu se kušati domaći specijaliteti Dalmatinske zagore od fritula i uštipaka do kobasica, kuhanog vina i toplih napitaka.

Tijekom cijelog adventa organizirani su i prigodni programi, uključujući dolazak svetog Nikole, božićne pjesme, dječje radionice i animacije.

Božićno selo u Gornjem Dolcu obično je otvoreno od kraja studenoga do blagdana Sveta tri kralja. Već 2 godine naši članovi su posjetili Božićno selo pa su izrazili želju da ponovno odu i ove godine. Stoga su se organizirali odlasci s videćom pratnjom. Otišlo je ukupno 15 članova s 3 videće pratiteljice. Rekli su nam da im je bilo predivno iako je bilo hladno, ali da im se toliko svidjelo da ih hladnoća nije ometala.

11. Događaji u organizaciji Županijske udruge slijepih Split

Organiziranje aktivnosti za članove udruge ima **ključnu ulogu u osnaživanju pojedinca i jačanju zajednice**. Takve aktivnosti nisu samo način provođenja slobodnog vremena, već važan alat za socijalnu uključenost, osobni razvoj i poboljšanje kvalitete života.

11.1 Edukacija novih članova udruge i članova njihovih obitelji

Dobro znamo koliko je potrebna podrška slijepim osobama, ali i članovima njihovih obitelji, u trenucima kada osoba djelomično ili u potpunosti izgubi vid. Udruga im pruža podršku kroz edukativne aktivnosti trogodišnjeg programa DANAS te smo edukativnu radionicu za nove članove i članove njihovih obitelji održali 21.01.2025. u prostoru Udruge. Radionicu su provele izvoditeljica dnevnih aktivnosti Nena Bulaja i izvoditeljica edukativnih aktivnosti Ivana Mitar. Nakon uvoda, okupljenima su predstavljeni najveći izazovi sljepoće, kako im obitelj može pomoći, koja su njihova prava i kako ih ostvariti. Voditeljice radionice su ih upoznale i sa pomagalima za slijepe te su svi okupljeni razmijenili iskustva i savjete.

11.2. Gost iznenađenja u Udruzi

U srijedu 22.01.2025. naš psiholog Adrian Antunović nas je iznenadio i u udrugu nam doveo poznatu radio voditeljicu Day Antunović, našim članovima omiljenu radio voditeljicu emisije "Splitu s ljubavlju" koju u jutarnjim vikend terminu vodi na Radio Splitu. Uz ugodan razgovor i staru Splitsku pjesmu naši članovi su uživali u njenom društvu. Zahvaljujemo se gospođi Antunović koja je izdvojila svoje vrijeme za nas i ugodno iznenadila sve prisutne.

11.3. Nastup stand up komičara u prostorijama udruge

Smijeh je najbolji lijek! Mi smo se 12.02.2025., nasmijali do suza zahvaljujući nastupu stand-up komičara Josipa Škilje, u našoj udruzi. Odličan nastup i odličan odaziv naših članova ispunili su prostoriju veseljem i pozitivom. Moramo priznati da dugo udruga nije bila ovako dupkom puna, ljudi su stajali i u hodniku. Kroz sat i pol nastupa članovi i njihove pratnje su se neprestano smijali.

11.4. Suradnja s gradskim društvom Crvenog križa

Uspješna suradnja Županijske udruge slijepih Split i Gradskog društva Crvenog križa Split u sklopu projekta "Sigurnost na vodi" i pripreme za krizne situacije - Set2Go. S ciljem promocije sigurnosti kroz edukaciju i praktičnu obuku, 17 članova Županijske udruge slijepih Split imalo je priliku upoznati se sa znanjima i vještinama potrebnim za djelovanje u kriznim situacijama kroz edukaciju Hrvatskog Crvenog križa "Slučajni spasilac" i "Set2Go". Edukacija je uključivala teme: pružanje prve pomoći, samospašavanje u vodi i priprema ruksaka za krizne situacije. Sudionici su pohvalili praktičnost i korisnost programa, koji će im pomoći u svakodnevnom životu i u slučaju nužde. Gradsko društvo Crvenog križa Split i Županijska udruga slijepih Split planiraju nastavak suradnje na budućim projektima koji će promicati inkluzivnost i sigurnost u zajednici.

11.5. Proslava Dana žena

Sekcija slijepih žena Županijske udruge slijepih Split proslavila je Dan žena zajedničkim ručkom i druženjem. Sudjelovale su aktivne članice Sekcije slijepih žena, koje neumorno rade kako bi se naša sekcija razvijala. Izrađuju rukotvorine, posjetile su Dom Maestral

koji skrbi za djecu bez odgovarajuće roditeljske skrbi, sudjeluju i podržavaju brojne manifestacije od velikog značaja i humanitarnog karaktera.

11.5. Suradnja s javnom vatrogasnom postrojbom grada Splita

U petak, 07.03.2025, smo na poziv naših prijatelja iz Javne vatrogasne postrojbe grada Splita došli na edukaciju i upoznavanje s vatrogasnom opremom i načinom njihovog rada. Nakon što su oni od nas naučili sve o životima osoba s oštećenjem vida u sklopu projekta SeeMe 2, sada su oni nama pokazali više o radu vatrogasne postrojbe, njihovoj opremi, te kako oni izvode ljude iz opožarenih prostora. Interesantna i vrlo korisna edukacija za obje strane. Nadamo se nastavku suradnje i što više ovako korisnih radionica i vježbi. Naša suradnja će se i dalje nastaviti.

11.6. Uspostavljena suradnja s nadalina čokoladom

Predsjednik udruge Ivan Tokić je preko facebook stranice zapratio Nadalina čokoladu te je otkrio da vlasnik iste održava radionice za zainteresirane osobe.

Predsjednik udruge je vlasniku Marinku Biškiću objasnio da članovi udruge obožavaju čokoladu te bi voljeli vidjeti postupak njezine izrade. Dogovoren je termin dolaska 31.03.2025. u 16:00 sati za grupu od 15 osoba.

Dolaskom na mjesto proizvodnje čokolade članovima i predstavnicima udruge je ponuđen aperitiv dobrodošlice. Potom je uslijedila povijesna priča o samom nastanku čokolade koja je ispričana na zanimljiv i jasan način. Ispričao je članovima kako je došlo do ideje nastanka Nadaline i što ga je potaklo na takav pothvat. Potom je članove proveo kroz pogon te ih upoznao sa sastojcima koji čine čokoladu (sirovi kakao, prženi kakao...). Svi prisutni su dobili kalupe u ruke i ulijevali smjesu čokolade pri tome su birali sastojke koje žele staviti u svoju čokoladu. Stavljanje dodataka je bio vrlo zabavan proces. Cjelokupna prezentacija je odrađena s puno ljubavi i entuzijazma. Potom su zaposlenice udruge Nena Bulaja i Sylvia Bilić predstavile rad Županijske udruge slijepih Split i koliko udruga znači njezinim članovima. Gospodin Marinko je sve prisutne počastio s čokoladom i namazima. Priznao je da se za ovu prezentaciju pripremao cijeli tjedan pošto mu je bio prvi put da radi sa slijepim osobama te ga je dojmio rad udruge. Na kraju su članovi bili posebno oduševljeni inovativnom čokoladnom gramofonskom pločom koja je čokoladna i može se jesti i kad se postavi na gramofon pušta pjesmu. Marinko Biškić je bio izrazito zadovoljan prezentacijom kao i članovi udruge te je dogovoreno da ćemo se ponovno vidjeti i da naša suradnja tek započinje.

11.7. Odlazak na stand up

U srijedu, 02.04.2025, članove udruge smo povelili na urnebesni Stand up Vlatka Štampara "Vrlo dovoljan". Članovi su izrazili želju za odlaskom na stand up pošto im se isti svidio kada je bio organiziran u udruzi. Kući su se svi vratili dobro raspoloženi nakon večeri veselja i smijeha.

11.8. Sudjelovanje na donatorskom koncertu

U četvrtak, 22.05.2025., naši članovi su sudjelovali na donatorskom koncertu Kotara Split 3 za ŠRD Vjeruj i djeluj. Uz raznovrstan zabavni program članovi su uživali i dobro se zabavili te napravili dobro djelo.

11.9. MS Walk

U sklopu 11. Hrvatskog MS Walk-a, u Splitu, 26. svibnja 2025. godine održana je humanitarna šetnja pod motom "Hodaj za one koji ne mogu". Naši članovi odazvali su se na poziv organizatora i na taj način simbolično dali podršku osobama koje zbog bolesti nisu u mogućnosti hodati.

11.10. Sudjelovanje na prvom okupljanju osoba s invaliditetom Splitsko-Makarske nadbiskupije

Udruga se odazvala na poziv i odvela svoje članove na susret osoba s invaliditetom s područja Splitsko-Makarske nadbiskupije dana 10. lipnja 2025. s početkom u 16:00 sati pod sloganom „Sve mogu u onome koji me jača“

Program je bio sljedeći:

16:00 sati okupljanje, krunica i prilika za Svetu Ispovijed.

17:00 sati, Sveta misa u Crkvi Svete obitelji koju je održao nadbiskup mons Zdenko Križić.

18:00 sati uslijedile su igre i zabavni program.

19:00 Koncert duhovne glazbe i gost iznenađenja.

Sudjelovalo je ukupno 15 osoba iz udruge.

11.11. Obilježavanje Međunarodnog dana bijelog štapa

I ove godine dostojno smo obilježili, za nas slijepe vrlo važan dan. Naime, pozvali smo naše građane i suradnike na obilježavanje Međunarodnog dana bijelog štapa, 15.10.2025. na Rivi (na dnu Marmontove u Splitu) od 11:00 do 13:00 sati. Kroz organizirane aktivnosti, cilj nam je bio upoznati javnost sa životom slijepih osoba. Hrabri su imali priliku prihvatiti naš izazov i isprobati simulacijske naočale koje simuliraju različite tipove i stupnjeve oštećenja vida. S tim istim naočalama su imali priliku prošetati poligonom i steći percepciju o kretanju osoba s oštećenjem vida. Na našem štandu su bila izložena pomagala koja slijepe osobe koriste u svakodnevnom životu. Još jedna važna aktivnost je promocija sporta. Bili su izloženi sportski rekviziti poput zvučnih lopti, vrpce za trčanje i slično. Mnoge smo iznenadili i sa visećom kuglanom koju nam je posudila udruga tjelesnih invalida Split te su naši članovi po prvi put igrali na visećoj kuglani. Dijelili smo letke na temu „kako pomoći slijepoj osobi“. Svojim aktivnostima želimo vam približiti kakav je život slijepih osoba, s kojim problemima se suočavaju i kako prevladavaju te probleme uzrokovane oštećenjem vida. Demonstrirali smo razna pomagala koja olakšavaju život osobama s oštećenjem vida. Simulator sljepoće bio je pravi hit – mnogi su se okušali i ostali bez riječi. Viseća kuglana"

oduševila je sve generacije i pokazala kako inkluzivne igre mogu biti zabavne za svakoga! Hvala svima koji su došli, sudjelovali i dali podršku. Posebne zahvale dogradonačelniku grada Splita Ivi Biliću, Županu Blaženku Bobanu, gradskim i županijskim vijećnicima, HNK Hajduku Split, Udruzi gluhih i nagluhih osoba grada Splita i Županije splitsko-dalmatinske, Udruzi Spektar, Udruzi Srce, Udruzi Lastavice, Ravnateljstvu civilne zaštite MUP RH, Lions klubu Marjan, Udruzi tjelesnih invalida, Udruzi Liberato, DV Grigor Vitez, Dječjem domu centar Maestral, Hrvatskom zavodu za socijalni rad, Zavodu za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje OSI, savjetnici pravobranitelja, predstavnici savjeta mladih županije, našim dragim volonterima i svim prijateljima i suradnicima koji prate naš rad dugi niz godina. Posebna čast nam je bila što su se našoj akciji pridružili igrači Hajduka, što su testirali simulator vida i družili se s našim članovima i uzvanicima. Zajedno rušimo predrasude i gradimo društvo jednakih mogućnosti

11.12. Paljenje svijeća za Vukovar povodom dana pada grada Vukovara

Mi smo odali počast svim žrtvama kojih se sjećamo u ove dane...
Ne možemo vratiti vrijeme, Ne možemo izbrisati tugu i bol, Ne možemo im pomoći.
Možemo samo misliti na njih, Možemo samo zapaliti svijeću i držati živim Uspomene na sve što su proživjeli. Uspomene na one kojih više nema, Čuvati u srcu sve ono što čini i sve one koji su dio Grada heroja, našeg Vukovara.

11.13. Putovanje splitskim Adventom

Županijska udruga slijepih Split je prvi put sudjelovala na Adventu 2025. u gradu Splitu. Naime grad Split je na njezinu molbu, udruzi dodijelio adventsku kućicu. Kako je sve počelo, na koji se način rodila ideja, kako su protekle pripreme i sama prisutnost kućice u Đardinu, donosimo u nastavku.

Udruga za svoje članove u popodnevnim satima organizira različite aktivnosti kao što su: kuglanje, kreativne radionice, radionice kvalitetno provedenog slobodnog vremena gdje se članovi druže, igraju društvene igre, odlaze na izlete, predstave i slično. Osim navedenih radionica, članovi udruge odlaze na kulinarske radionice i još puno toga. Uglavnom, za vrijeme ljetnih mjeseci, udruga održava aktivnosti u manjem opsegu prema željama članova. Pa je tako stigao rujan 2025. godine i puni elana, vratili smo se aktivnostima u punom obujmu. Na kreativnoj radionici su se izrađivale rukotvorine gdje se istovremeno i razgovaralo. Na tu kreativnu radionicu je svratio i predsjednik udruge. Članovi su tada predložili da bi oni voljeli izložiti svoje radove i da bi to bilo super za vrijeme trajanja adventa. Još nisu imali potpunu viziju ali je želja bila sveprisutna. Kako udruga postoji zbog svojih članova, njihove želje i prijedlozi se uvijek uvažavaju. Predsjednik udruge je rekao da udruga može poslati mail gradu Splitu sa zamolbom da se udruzi dodijeli neki štand, banak, što god kako bi mogli izložiti svoje radove. Sve što bude potrebno udruga će osigurati, svu logistiku. Na kraju ih je upitao, jesu li svjesni u što se žele upustiti, nastavio je da kreativna radionica mora postati mnogo ozbiljnija, da nema preskakanja, da svi zajedno trebaju sudjelovati. Članovi su se jednoglasno složili da oni to žele i da će svatko dati sve od sebe kako bi se ova ideja realizirala. Ubrzo je zaposlenica udruge prema nalogu predsjednika sročila mail i poslala ga gradu Splitu.

Nismo ni sami znali što točno tražimo, štand, banak ili kućicu, nismo pitali ni za lokaciju, niti na koji period, niti smo bili sigurni da će nam grad odobriti i dodijeliti kućicu. Dok se čekao odgovor, druženja uz kreativne radionice su se nastavila i bez obzira na ishod, izrađivali su se božićni ukrasi. Ubrzo je stigao mail grada kojim se Županijskoj udruzi slijepih Split dodjeljuje adventska kućica za čitavo vrijeme trajanja Adventa. Osjećaji su bili dvojaki, sreća zbog pozitivnog odgovora i dodijeljene kućice, a s druge strane, stres i nervoza pošto nam je to prvi put i nitko nije ni slutio kako će to ispasti. Morila su nas pitanja poput: Hoćemo li imati dovoljno proizvoda? Tko će sve dežurati na kućici? Kako je ukasiti? Kako će nas javnost prihvatiti? Cijeli tim je još jače prionio na posao. Predsjednik udruge se bavio logistikom, članovi su izrađivali rukotvorine, pridružio nam se i veći broj volontera koji je udruzi uvijek bio na raspolaganju, poklonili su nam svoje vrijeme, svoje znanje, pozitivnu energiju, podršku i ljubav. Podijelili smo radne zadatke, osim izrade, bilo je potrebno i osmisliti kampanju, njezin naziv i redovito obavještavati medije. Članovima je izrada rukotvorina bila na prvom mjestu, čak su se i na društvenim igrama, umjesto zabave, izrađivali ukrasi. Zaposlenica udruge koja je koordinatorka aktivnosti je zajedno s volonterom Matom organizirala radionice, nabavljala potreban materijal te zajedno s volonterom i članovima osmišljavala što će se izrađivati. Oni dvoje su uz pomoć još volontera ukasili kućicu kada je montirana u Đardinu. Drugi tim je dogovarao detalje dovoza kućice, osmišljavao kampanju i bavio se s odnosima s javnošću i kreirao objave na društvenim mrežama i osmišljavao kako prostor oko kućice učiniti sadržajnijim.

Pred paljenje prve adventske svijeće i službenog otvaranja Adventa u Splitu 2025. osmišljen je koncept adventske kućice i slogan: Vidimo se! Advent 2025. u Splitu, U srcu grada-zajedništvo vlada. Riječ „Vidimo se“ nije slučajno odabrana, time educiramo javnost da kada razgovaraju sa slijepom osobom koriste standardni hrvatski jezik. S druge strane formulacija „U srcu grada-zajedništvo vlada“ htjeli smo poručiti da se ljudi ne dijele s obzirom na različitosti i zbog toga što smo kao udruga odlučili ugostiti druge prijateljske udruge u gradu Splitu. Željeli smo i da druge udruge dobiju priliku prezentirati svoj rad.

Da se vratimo na otvaranje Adventa u Splitu 2025. godine, 29.11. U jutarnjim satima započele su pripreme. Prvo se okitila kućica uz pomoć koordinatorka aktivnosti i volontera, ukasila se s lampicama i prekrasnom girlandom. Postavio se i naziv i logo udruge te se započelo sa slaganjem ukrasa, jaslica, sapuna, keramike....Otvaranje je bilo zakazano prema programu u 17:00 sati. Vladala je užurbanost, lagana nervoza ali i misao kako će se sve stići na vrijeme i da će sve biti dobro. Stiglo je i vrijeme službenog otvaranja, naša kućica je zablistala u punom sjaju. Na otvaranje su došli naši članovi i volonteri te je ispred kućice vladala vesela i ugodna atmosfera. Đardin je bio okićen, naša je kućica svijetlila te smo svi uživali u Božićnom ugođaju i programu koji se odvijao u Đardinu. Adventsku kućicu udruge je posjetio gradonačelnik grada Splita Tomislav Šuta sa svojim suradnicima, udruga je gradonačelniku poklonila ručno izrađene prekrasne jaslice koje je uz puno truda i ljubavi izradio volonter i član udruge Mate Bartulović. Gradonačelniku je udruga poklonila jaslice u znak zahvalnosti što grad Split podržava rad udruge i što je grad Split udruzi dodijelio adventsku kućicu. Posjetio nas je i župan Splitsko-dalmatinske županije Blaženko Boban, kojega smo također iznenadili

poklonom, jaslicama koje je izradio volonter i član udruge Mate Bartulović. Župan je dugogodišnji i bliski prijatelj udruge i udrugu podržava u radu i razvitku.

Otvaranje i prvi dan Adventa su odlično prošli. Najvažnije je da smo se svi lijepo družili ispred kućice, članovi, volonteri i zaposlenici udruge uz adventske delicije i piće.

Pošto je kućica otvorena za čitavo vrijeme trajanja adventa, dogovorila su se dežurstva. Uvijek je na kućici radila jedna osoba koja nema poteškoća s vidom i druga je bila slijepa osoba. Radilo se u dvije smjene, radnim danima i vikendima. Ponekad su nam planove omele vremenske neprilike poput kiše i jakog vjetrova zbog kojih otvaranje kućice za to jutro ili popodne nije bilo moguće.

Asortiman koji adventska kućica nudi je bio šaren, veseo i raznolik. Mogli ste vidjeti drvene jaslice ukrašene mahovinom različitih veličina, kuglice za bor bijele i šarene, izrađene u dekupaž tehnici u 4 veličine, ukrase za bor u obliku čizmice, pahulje, snjegovića, zvijezde, božićnog drvca izrađene od gline, vijence za vrata, raznobojne sapune, različite keramičke ukrase, ukrasne kutije, nekoliko adventskih vijenaca i još toga.

06.12.2025. smo svoj asortiman obogatili majicama i to kakvim majicama. Udruga je predstavila prve majice i torbe s porukama koje potiču smijeh, ali i razbijaju predrasude. Jeste li se ikad našli u situaciji da ste slijepu osobu pozdravili s „Vidimo se“ pa se naknadno posramili? Nema potrebe za tim, koristite standardni hrvatski jezik i to je sasvim u redu, zapravo to očekujemo od vas. A možda vam se dogodilo i ovo: osoba koju poznajete prođe pored vas, a ne pozdravi? Možda vas jednostavno nije vidjela. Upravo zato jedan od naših natpisa poručuje: „Ako me vidiš, pozdravi! Ja tebe neću!“ Tu je i nezaobilazni „Dark mode activated“, fraza koju obično povezujemo s digitalnim uređajima, ali u ovom slučaju humoristično opisuje iskustvo sljepoće, dodatno naglašeno stilom i sunčanim naočalama. A posebno nam je drag natpis „(S)LIJEPI“, koji duhovito i hrabro poziva na razmišljanje o identitetu i predrasudama. Nekada je biti slijep bilo stigmatizirano, danas radimo na tome da se to promijeni i da biti slijep ne znači biti manje vrijedan. Ovi šaljivi natpisi na našim majicama i torbama nisu samo modni detalj, oni su alat za približavanje iskustva slijepih osoba, za poticanje empatije i za rušenje barijera kroz humor. Pozivamo i vas da postanete dio naše kampanje. Zajedno rušimo predrasude o sljepoći. Hvala našem dragom prijatelju Segoru Garberu na predivnom dizajnu, uloženom trudu i poklonjenom vremenu našoj udruzi.

Vratimo se na udruge koje su gostovale u adventskoj kućici. Tako su u tjednu od 06. do 13.12.2025. gostovale sljedeće prijateljske udruge: Udruga osoba s cerebralnom paralizom „Srce“ Split, Udruga Down 21, Autizam 365, Udruga Lastavice, Udruga gluhih i nagluhih osoba grada Splita i županije Splitsko-dalmatinske, Udruga Vjeruj i djeluj te udruga Jedna mladost koja je na kućici gostovala 29.12.2025.

Osim našeg božićnog asortimana, majica, torba i gostovanja udruge, odlučili smo našim najmlađima pokloniti jednu zanimljivu predstavu. Udruga je pozvala klauna Spartanka da razveseli djecu. Klaun Spartanko je održao svoju točku 16.12.2025. u jutarnjim satima te su bila prisutna djeca iz obližnjih vrtića, negdje oko 80 djece. Djeca su bila oduševljena trikovima, pjesmama, pokretima i čarolijama klauna Spartanka. Dok je odrasle zabavila jedna druga situacija, za vrijeme održavanja točke pored klauna Spartanka je proletio golub i blagoslovio ga je s nebesa. Klaun Spartanko je iz prve

pomislio da je kiša ali nije bila kiša što je obojila njegov rukav i veći dio majice. Tete su se slatko nasmijale dok djeca nisu bila ometena događajem. Kad smo provjeravali i preslagivali majice u kućici, shvatili smo da nije stradao samo klaun Spartanko, već i nekoliko majica. Nakon nastupa djeca su se podigla iz šatorskog krila na kojemu su sjedili i zajedno se s tetama vratili u vrtić. Isti dan je u popodnevnim satima ispred kućice svratila klapa Dalmacija i zapjevala kako bi ugrijala ljude kojima je taj dan doista bilo hladno u Đardinu.

Našu su kućicu posjetili i štićenici Dječjeg doma Maestral. Naime, imali su tu čast da dječak Leon upali adventsku svijeću što je odradio dostojanstveno s puno ponosa. Nakon završenog programa prošetali su do naše kućice i ugodno nas iznenadili. Stoga ,mi nismo htjeli ostati njima dužni, iznenadili smo i mi njih. Poklonili smo im jedne jaslice nakon što je jedna djevojčica izjavila da nemaju jaslice, a ona ne živi u samom domu već u izdvojenoj jedinici doma, u stanu. Lijepo je darivati druge, a posebna nam je čast kada djeci možemo uljepšati blagdane.

Početak prosinca je udruga primila mail s upitom za sudjelovanjem na Adventu na Pazariću na Plokitama od 17. do 19.12.2025. Pozvani su poduzetnici, obrtnici, udruge... da ponesu svoje radove i proizvode i da zajedno s organizatorima ožive Advent na Pazariću. Pogodite što, odazvali smo se pozivu. Pazarić je zatvorenog tipa i zaštićen od hladnoće, postavljeni su štandovi jedan do drugog, cijelo se vrijeme puštala glazba, božićne pjesme. Izlagači su se družili, a Pazarić je postao centar zbivanja. Bio je posjećen, a atmosfera je bila vesela. Udruga je sve svoje resurse raspodijelila. U isto vrijeme morala je udruga funkcionirati, morala je biti otvorena kućica u Đardinu i morali smo biti prisutni na Pazariću. Veselo zar ne? Na Plokitama se Advent odvijao od 17:00 do 22:00 sata. Uspjeli smo i stekli nove suradnike s tog događaja. Shvatili smo da kada ima volje da se nađe i način.

Svakim danom je kućica trebala biti otvorena, trebalo je reorganizirati posao jer je udruga osim kućice morala odrađivati i svoj redovan posao kojeg u prosincu ima jako mnogo. Nakon što je kućica ispražnjena i odnesena, jedno smo zaključili, nikada se više nismo družili, uvijek je u kućici i oko nje bilo veselo i živo. Družili su se članovi, volonteri i zaposlenici više nego ikad. Shvatili smo da ova kućica uistinu spaja i zbližava ljude. A što je drugo smisao Adventa i Božića? Zajedništvo, druženje, toplina, ljubav i timski rad. Sigurno ćete se zapitati kako je udruga prošla s adventskom kućicom što se tiče donacija. Za vrijeme trajanja Adventa građani su Županijskoj udruzi slijepih Split donirali oko 5.000 EUR. Želimo se od srca zahvaliti svakome koji je donirao našu udrugu, svakome tko je uzeo naš ukras ili jaslice da oplemeni svoj dom, svakome tko nas je podržavao i vjerovao u nas. Hvala Vam na svakoj vašoj donaciji, svakom vašem daru i podršci. Želimo se zahvaliti gradu Splitu koji je u udruzi prepoznao potencijal i dodijelio nam adventsku kućicu i ukazao nam svoje povjerenje. Veliko hvala svim članovima, volonterima i zaposlenicima udruge na zajedništvu, predanom radu, poklonjenom vremenu i u ustrajnoj želji da ova naša priča uspije. Hvala Vam jer ste u ovom razdoblju provodili više vremena u udruzi i na kućici nego u vlastitom domu kako bi ova naša priča uspjela. Ponosni smo što smo izašli iz zone komfora, predstavili se javnosti na jedan drugačiji način i dokazali da naši članovi mogu biti aktivni dionici u zajednici te da je grad

ponosan na njih. Zbog vas postojimo dragi članovi, zbog vas ustrajemo i dalje, zbog vas i zajedno s vama gradimo društvo jednakih mogućnosti za sve.

11.14. Domjenak

Prošle godine je udruga iznenadila svoje članove domjenkom u sklopu kojega je naručen catering i članovi su se lijepo družili te su nam povratno rekli da im je bilo odlično. Udruga je bila puna i tražilo se mjesto više. Vladala je poprilična gužva ali su svi bili zadovoljni. Domjenak 2025. nije bilo moguće održati u prostorijama udruge zbog velikog broja zainteresiranih osoba, prostor udruge ne može primiti više od 40 ljudi. Stoga je domjenak organiziran u restoranu Turističko ugostiteljske škole s kojom udruga ima odličnu suradnju. Unaprijed je dogovoren broj obroka i meni. Prostor restorana je predivan, specifičnost kod ovog restorana je u tome što tu praksu obavljaju učenici kao konobari pod budnim okom mentora i učenici kuhari također pod nadzorom mentora. Učenici su naše članove ugostili, posluživali i bili na usluzi u sklopu prakse i za ocjenu. Domjenak je trajao nešto više od 2 sata uz jela od 3 slijeda i dobrog društva. Ukupan broj osoba na domjenku je bio 62, a domjenak je udruga platila 2050 EUR.

11.15. Blagdan Sv. Lucije

3.131,40 puta hvala našim dragim sugrađankama i sugrađanima na ukazanoj podršci i povjerenju povodom obilježavanja blagdana zaštitnice slijepih osoba, Sv. Lucije. Za naše članove blagdan Sv. Lucije je poseban blagdan koji se obilježava na način da se članovi okupe i uz pomoć videćih pratiteljica odu na svetu misu u katedralu Sv. Duje. Unaprijed se sa svećenikom udruga dogovori u koliko će sati biti sveta misa posvećena slijepim osobama. I ove je godine to bila misa s početkom u 10:00 sati. Nakon mise su članovi otišli do adventske kućice, posjetili humanitarni buvljak Udruge MoSt, „A di si ti?“ Tradicionalno, u suradnji sa Splitskom metropolijom, na dan 13. 12. prihod od prodaje svijeća u kripti splitske katedrale donira se Županijskoj udruzi slijepih Split za potrebe naših članova te za programe i aktivnosti kojima osvjetljavamo put osoba s oštećenjem vida. Sa Splitsko-makarskom nadbiskupijom udruga surađuje dugi niz godina i zahvaljujemo se don Anti Mateljanu koji udrugu slijepih ne zaboravlja i organizira akciju svake godine.

11.16. Priprema prostora udruge za blagdane

Prošle je godine udruga prvi put organizirala kićenje božićnog drvca i ukrašavanje prostorija udruge. Članovima udruge se to jako svidjelo pa nismo htjeli prekinuti započeto već smo to htjeli pretvoriti u tradiciju. Pripremilo se umjetno Božićno drveće, donijeli su se ukrasi i lampice, članovi su se okupili, upalio se zvučnik i puštale su se Božićne pjesme, osigurali su se kolači i kava. U svom prostoru stvorili smo pravu Božićnu atmosferu. Mnogi članovi udrugu smatraju svojim drugim domom te je svima stalo da se ukrasi taj prostor i što je najvažnije, zajedno u dobrom društvu. Nakon 2 sata druženja, dogovora, humora, pjesme i plesa, prostorije udruge su bile ukrašene, a naši

članovi zadovoljni odrađenim poslom. Unaprijed su si svi čestitali Božić uz „prigovor“ da im je puno čekati 12.01.2026. da se ponovno okupe na aktivnostima. Nisu ni slutili što ih čeka na staru godinu.

11.17. Doček Nove godine

Udruga je planirala napraviti malu pauzu od aktivnosti za svoje članove počevši od Badnjaka i blagdana Sveta tri kralja. Međutim, članovi udruge su nam rekli da im je to predugo bez aktivnosti i druženja, stoga smo ih odlučili iznenaditi. Plan je bio da se naruči catering i da se članovi druže ispred kućice na staru godinu i da Novu godinu dočekamo u podne. Međutim, loše vrijeme nam je pokvarilo planove te smo imali spreman i plan b. Catering je naručen ranije, a sadržavao je mini burgeriće, kifliće, hrenovke u tijestu, i druge mini obroke, osigurali su se sokovi. Za svakog su bili posloženi tanjuri s zalogajima. Svi su stigli u udrugu, donio se zvučnik iz kućice i počela se puštati lagana glazba kako su članovi pristizali. Držali smo se božićnih pjesama. Kad smo ustanovili da su svi stigli zabava je mogla početi. Jedna zaposlenica je bila DJ i bila je zadužena za atmosferu, dvije zaposlenice su dijelile hranu i piće. Uskoro više nitko nije sjedio na svom mjestu i svi su se ustali i počeli plesati uz najveće disco hitove. Pridružili su nam se i naši najmlađi članovi, učenici srednjih škola i njihovi roditelji. Rasplesali su se svi i neki su bili rekorderi, više od 2 sata nisu prestali plesati. Potom je uslijedilo odbrojavanje i doček Nove godine u podne. Otvorio se i dječji šampanjac, nazdravilo se i međusobno smo si čestitali Novu godinu. Tu zabavi nije bio kraj, još se plesalo i družilo više od jednog sata. Na kraju su zaključili da se u udruzi nije nikada slavila Nova godina i da im je bilo lijepo zabavno i nezaboravno. Dogovor je pao, pošto se članovima proslava i doček Nove godine jako svidjela da će se u udruzi početi organizirati plesnjaci. Ideje i prijedlozi naših članova su nam jako važni, važno nam je čuti što oni žele kako bi mogli sve to organizirati. Moramo još dodati da smo mislili i na naše društvene mreže te smo snimili čestitku za Novu godinu za naše prijatelje i pratitelje od srca poželjene od naših članova.

11.18. Tjedne aktivnosti organizirane u udruzi

Svaki tjedan u županijskoj udruzi slijepih Split se organiziraju aktivnosti za članove. 2025. godine je uvedena i osmišljena nova aktivnost, bowling. Bowling za slijepe osobe je prilagođena verzija klasičnog kuglanja, osmišljena tako da i slijepe i slabovidne osobe mogu ravnopravno sudjelovati i uživati u igri. Evo kako se obično provodi:

Na stazi se postavljaju vodilice (metalne ili plastične šipke) uz rubove, koje igrač može lagano dodirivati rukom kako bi se orijentirao i održao pravac bacanja kugle. Pravila igre su ista kao u običnom bowlingu. Ovakav način igre omogućuje slijepim osobama da razvijaju koordinaciju, orijentaciju u prostoru i natjecateljski duh, a istovremeno se druže i zabavljaju. U nekim zemljama postoje i službena natjecanja u bowlingu za slijepe i slabovidne osobe.

Udruga je redovito odlazila u kuglanu i bude zabavno i fantastično! Naša udruga je provela prekrasno vrijeme uz puno smijeha i dobre zabave. Posebno smo sretni što nam

se pridružio naš novi volonter, mladi Noa, koji je uspješni srednjoškolac. Također, moramo spomenuti našu kineziologinju Loru koja nam svojim znanjem i podrškom uvelike pomaže i čini naše druženje još kvalitetnijim. Ne smijemo zaboraviti i druge volontere koji odrađuju vrhunski posao i svoje vrijeme poklanjaju našim članovima.

U protekloj godini su provedene brojne aktivnosti za članove Županijske udruge slijepih Split. Ponedjeljkom se održava kuglanje u Bowling klubu Octopus. Kuglanje je jedna od najposjećenijih aktivnosti. Utorkom se održavaju kreativne radionice koje su se podigle na veći nivo dolaskom novog člana Mate Bartulovića koji se cijeli život bavi rukotvorinama i kreativnim radom. U suradnji sa Sylviom Bilić nabavlja se materijal i osmišljavaju načini izrade zanimljivih i korisnih rukotvorina. Članovi koji dolaze na kreativnu radionicu marljivo rade i izrađuju rukotvorine sa srcem. Trudimo se da se radionice u potpunosti prilagode slijepim osobama kako bi mogli izraditi što kvalitetnije i jedinstvenije radove. Na prijedlog i zahtjev članova kreativne radionice, udruga je poslala upit gradu za dodjelu kućice za vrijeme adventa u Splitu. Odgovor je brzo stigao i kućica je osigurana. Nakon prvotnog oduševljenja, uslijedila je blaga panika i spoznaja da se mora izraditi što više kvalitetnih proizvoda s kojima bi se udruga mogla predstaviti na tržištu. Marljivo su se izrađivali radovi, više dana u tjednu. Radilo se i srijedom pa čak i petkom kada je službeno rekreativna radionica gdje dio grupe igra pikado i društvene igre, a ostali izrađuju kreativne rukotvorine. Odrađivale su se i radionice u srednjoj školi, radionice kulinarske gdje su članovi pekli jaja i spremali druga jela u profesionalnoj kuhinji i profesionalnom ambijentu. Kulinarske radionice se održavaju u pravilu svake druge srijede i četvrtka. Članovi su podijeljeni u dvije grupe. Redovito su se održavale grupne psihološke radionice gdje su članovi zajednički radili na vlastitom osnaživanju. Petkom se održavaju i rekreativne aktivnosti gdje se igra pikado, društvene igre, pjeva se, pleše, spremaju grickalice i još puno toga. Članovi odlaze u organizaciji i izvan prostorija udruge pa tako idu na predstave, šetnje i druženja.

12. Kulturna događanja na kojima su prisustvovali članovi Županijske udruge slijepih Split

Članovi udruge su izrazili želju da bi htjeli posjećivati predstave koje se održavaju u gradu Splitu te na taj način sudjelovati u kulturnom životu grada. Naime, dogovoreno je da će troškove ulaznica snositi članovi i da će se dogovarati za svaku pojedinu predstavu. Stoga su članovi sudjelovali na Teatru uz more, Splitskom ljetu i na još mnogo zanimljivih događanja u gradu.

12.1. Izložba radova članova udruge u suradnji s umjetnikom Mladenom Vulasom

16.01.2025. su naši članovi posjetili izložbu svojih radova koje su izradili u svibnju 2024. godine s umjetnikom Mladenom Vulasom. U sklopu doktorata u Madridu, umjetnik Mladen Vulas napravio je taktilne crteže koje je složio u prizmu. Zadatak je bio opipati crteže te nacrtati na glini ili listu papira što nas najviše asocira nakon taktilnog prepoznavanja crteža s prizme.

Za sve zainteresirane izložba je bila otvorena od 15.01.2025.-22.01.2025. u centru za kulturu i cjeloživotno obrazovanje Zlatna vrata, na adresi Dioklecijanova 7, Split. Prilog o izložbi, u kojem su i naši članovi, prikazao se 16.01.2025. na HRT4.

12.2. Otvaranje izložbe Meduzin pogled prilagođene slijepim i slabovidnim osobama

Predstavnik muzeja Arheoloških spomenika Split posjetio je udrugu. Bio mu je potreban savjet pred postavljanje jedne posebne izložbe. Naime, pripremaju izložbu koja se tek trebala otvoriti 13.02.2025. koja je bila prilagođena slijepim osobama. Plan izložbe je bio omogućiti slijepim osobama da taktilno opipaju eksponate koji će biti dostupni na umanjenim maketama. Osim toga imati će priliku pročitati pojedinosti na brajici i upotrijebiti Foxy reader s audio uputama i opisima eksponata. Predstavnik muzeja Duje je donio sa sobom primjerke taktilnih ploča. Ukazali smo na sitnice koje se trebaju doraditi kako bi izložba bila savršena. Rado surađujemo s ustanovama kulture kako bi se približili mogućnostima slijepih osoba.

80% informacija iz okoline primamo putem osjetila vida, ostalih 20% informacija primamo iz drugih osjetila. Što ako osoba izgubi ili nikada nije imala osjetilo vida. Tijelo se prilagođava i počinju se izoštravati druga osjetila. S ovim informacijama su bili upoznati rukovodstvo i djelatnici Arheološkog muzeja u Splitu. Pripremili su izložbu pod nazivom „Meduzin pogled“. Izložba je u potpunosti prilagođena slijepim i slabovidnim osobama. Kako? Predsjednik udruge Ivan Tokić je na otvaranju izložbe, 13.02.2025. pred 700 ljudi održao govor i objasnio na koji način slijepe i slabovidne osobe doživljavaju svijet. Preporučamo svima, a koji to još nisu da posjetite izložbu „Meduzin pogled“ i pokušate izložbu doživjeti kako je doživljavaju slijepe osobe. Dobrom suradnjom, sastancima predstavnika udruge i zaposlenika muzeja osmišljena je predivna i inkluzivna izložba.

12.3. Noć muzeja

Ove je godine udruga odlučila svojim članovima ponuditi mogućnost sudjelovanja na Noći muzeja. Ideja je s oduševljenjem prihvaćena i u dogovoru s članovima se otišlo u posjetu Kliškoj tvrđavi. Uz vodiča smo obišli cijelu tvrđavu, naučili mnogo o njezinoj povijesti i borbama koje su se odvijale. Puno se razgovaralo o mačevanju i starim metodama ratovanja i nadmudrivanja protivnika. Dotaknuli smo i topove i druge zanimljive predmete. Dobro smo se zabavili, udahnuli svježeg zraka i naučili nešto novo. Očekujemo da ćemo sudjelovati i u sljedećoj noći muzeja.

12.4. Sudjelovanje na predstavi

Crnogorski glumac Peđa Šušakčević ponovno je došao u Split. Ovoga puta u pitanju je bila predstava „Imaš ženu, nemaš brak“, a sve je imalo i humanitarni karakter. Naime, novac od ulaznica namijenjen je splitskoj udruzi Snaga vjere.

Na predstavi su uživali i naši članovi zajedno s videćim pratnjama te su sudjelovali u humanitarnom događaju.

12.5. Predstava Francuzica s audio deskripcijom

Drama Francuzica održana je u HNK Split 19.03.2025. Na predstavi su bili i naši članovi te su uživali u ovoj pomalo komičnoj drami. Ukupno je sudjelovalo 20 osoba na predstavi iz udruge. Predstava je zamišljena na način da je prilagođena slijepim osobama s audio deskripcijom.

Zahvaljujemo se udruzi Altenator na dodjeljenim kartama za naše članove.

12.6. Sudjelovanje na Inkludo festivalu-ples i glina

Djeci, mladima, ali i odraslima s različitim tjelesnim i intelektualnim teškoćama posvećen je Include festival. Počeo je 10.04.2025. u Splitu. To je njegovo treće izdanje pa možemo primijetiti da taj mali plemeniti festival - iz godine u godinu raste.

Radionica pokreta za slijepe osobe, na koju su došli i oni koji vide, otvorila je Festival inkluzije. To su radionice koje su namijenjene i osobama s teškoćama i s invaliditetom i osobama bez invaliditeta, gdje međusobno u inkluziji rade na radionicama. Takvih radionica nema puno, uglavnom su ili samo za osobe s teškoćama ili samo za osobe bez invaliditeta. Na plesnoj radionici su sudjelovali članovi udruge te su bili oduševljeni prezentiranim plesnim pokretima i načinom na koji su bili prezentirani. Nakon toga uslijedila je radionica gline na kojoj su polaznici izrađivali unikatne rukotvorine. Svim članovima udruge je bilo zadovoljstvo sudjelovati na ovom događanju.

Predstava u sklopu Include festivala

13.04.2025. su članovi ŽUSS-a prisustvovali dvjema izvanrednim predstavama u sklopu festivala INCLUDE: "Glazbeno šaputanje" i dirljivoj monodrami "Kamo idemo, tata?".

Predstava Glazbeno šaputanje oduševila je svojom inkluzivnošću i porukom, dok je Kamo idemo, tata? dirnula publiku svojom emotivnom pričom

Predstava "Kamo idemo, tata?" u koprodukciji Drame Plus i HNK Zadar, istaknula se svojom emocionalnom snagom i crnim humorom, razbijajući tabue o roditeljstvu djece s poteškoćama u razvoju. Ponosni smo što podržavamo ovakve inkluzivne umjetničke inicijative koje povezuju ljude kroz empatiju i kreativnost.

12.7. Predstava „Bijeli klaun“ u izvedbi kazališta Novi život

Kao suorganizator udruga je osigurala prostor gdje se održala predstava i publiku, djecu iz vrtića Grigor Vitez. Gradsko kazalište mladih Split je omogućilo besplatan prostor. Glumci iz Kazališta Novi život su slijepi i slabovidni glumci te su izveli predstavu za djecu vrtićke dobi „Bijeli klaun“. Predstava je trajala sat vremena i djecu je zainteresirala glumačkim performansama i animacijom. Predstavu je pogledalo više od 100 mališana vrtićke dobi.

12.8. Sudjelovanje na Teatru uz more – Prva predstava

U večernjim satima 16.06.2025., naši članovi Županijske udruge slijepih Split su uživali u nezaboravnoj predstavi "Prigode беру jagode" u Teatru uz more! Svi su se lijepo zabavili i to je bilo nezaboravno iskustvo za naše članove. Želimo iskreno zahvaliti organizatorima na izvrsnoj suradnji i prilici da sudjelujemo u ovom prekrasnom kulturnom događaju. Vaša podrška i trud omogućili su nam da provedemo ugodnu večer ispunjenu smijehom i zajedništvom. Hvala svima koji su bili dio ove lijepe priče – veselimo se novim susretima i zajedničkim aktivnostima!

Predstava Casa Blanca

26.06. su naši članovi Županijske udruge slijepih Split, zajedno sa svojim vjernim videćim pratiteljicama, ponovno proveli nezaboravnu večer uz naše drage partnere iz "Teatra uz More" u Lori! Predstava "Casablanka" nas je doslovno nasmijala do suza i pružila nam večer ispunjenu smijehom, zabavom i pozitivnom energijom. Veliko hvala Teatru uz More na divnoj suradnji i prilici da zajedno stvaramo uspomene koje se pamte! Radujemo se novim druženjima i smijehu koji nas čeka!

Još jedna predstava u sklopu Teatra uz more – Hollywood

Članovi Županijske udruge slijepih Split, u suradnji s Teatrom uz more, ponovno su uživali u nezaboravnoj večeri ispunjenoj smijehom, umjetnošću i druženjem. U predstavi Hollywood glumci Fabijan Pavao Medvešek i Filip Sertić svojim su izvedbama obogatili ovu predivnu, zvjezdanu večer! Hvala svima koji su bili dio ovog posebnog događaja! Opis predstave: Dva prijatelja glumca odluče ostvariti "Američki san" i preseliti u Los Angeles. Predstava prati njihovu avanturu – koga će sve od slavni ličnosti upoznati, kako će se snaći i hoće li uspjeti ili ipak propasti? Povjerit će vam iz prve ruke zašto im se Tom Cruz zamjerio, kako je raditi s Meryl Streep i kakav je Brad Pitt kad se ugase kamere. Predstava je svojevrsni hommage Hollywoodu – centru zabavne industrije i inspirirana je brojnim poznatim scenama iz omiljenih filmova te nadahnuta poznatom filmskom glazbom. Urnebesna priča o prijateljstvu, snalaženju, Hollywoodu i glamuru igrala se na Teatru uz more.

Nastavljamo i dalje sudjelovati u gradskom životu, širiti pozitivu i podržavati

Predstava Iva i Gloria

Doživjeli smo još jednu nezaboravnu večer! Članovi i videće pratiteljice Županijske udruge slijepih Split okupili su se na Teatru uz more i prepustili se čarima predstave Iva i Glorija. Opis predstave: Iva i Gloria su dvije prijateljice, majke i čistačice koje su nekoliko puta pokušale postati glumice. Rad u kazalištu, pa makar i u obliku čišćenja, otvara im mogućnost da stoje na pozornici, osjete svjetla reflektora i nemilosrdno se suoče sa stvarnošću i vlastitim problemima. Zanesene pozornicom, scenografijom i rekvizitima vrlo brzo odustaju od čišćenja i ulaze u uloge dviju žena iz Zagreba,

Dubrovnik i Splita te duhovitim pristupom prikazuju surovu stvarnost i gorčinu današnjeg običnog čovjeka na ulici, na kavi, u kvartu pa čak i u krugu prijatelja i u vlastitoj obitelji. Naizgled oslonac jedna drugoj, naše junakinje kroz uprizorenje raznih likova otkrivaju mnoge stvari o sebi koje će izaći na površinu i poljuljati njihovo prijateljstvo. "Ljubav iza kulisa". Ova predstava nas je oduševila, izvlačeći ono najbolje iz svoje teme, a smijeh nije izostao! Hvala svima na divnom druženju i uživanju u kulturi. Radujemo se novim susretima!

Ljubav iza kulisa

Naše su vjerne videće pratiteljice još jednom pokazale veliko srce i povele naše članove na nezaboravnu predstavu cabare „Ljubav iza kulisa“ u predivnom Teatru uz more. Ljubav iza kulisa“ (Oni se upoznaju, zavole, a onda odluče i raditi zajedno. Je li to moguće? Je li to pametno? Hoće li im zatečene životne situacije dozvoliti da realiziraju svoju ljubav jer... zajedno imaju skoro 100 godina iskustva!!!! Zavirili smo iza kulisa njihovog svijeta i sudjelovali u urnebesno duhovitim, romantičnim, ali i nezgodnim situacijama kroz koje prolaze dvoje zaljubljenih "matoraca. Atmosfera je, kao i uvijek, bila fantastična!

Gluma je bila fenomenalna, a svaki trenutak predstave pravo umjetničko iskustvo. Hvala svima koji su bili dio ove prekrasne večeri i učinili je posebnom!

Predstava o Luki Modriću

– druženje i uživanje u predstavi "Luka Modrić - Moja igra" u predivnom Teatru uz more. Predstava je utemeljena na autobiografskoj priči koja nadahnjuje, životnoj priči Luke Modrića, koji kao samozatajni igrač, poznat kao čovjek od malo riječi, ali od velikih djela, u svojoj životnoj ispovijesti otkriva sve o osjećaju koji ga pokreće na terenu, ali i izvan njega, o najvažnijim osobnim trenucima, ljubavi, obitelji, gubicima i svemu onome što ga je motiviralo da dođe do vrha i na njemu se zadrži toliko godina.

Atmosfera je bila nesvakidašnja, more je šuštalalo u pozadini, a publika je osjetila svaku emociju iz predstave. Luka Modrić ispričan na osebujan način došao je do srca svih prisutnih.

Predstava „Pas mater“

I opet su članovi Županijske udruge slijepih Split uživali u nezaboravnoj večeri u Teatru uz more u Lori gledajući predstavu Pas matter. Ovo ljeto smo se posebno potrudili da članovi udruge mogu uživati u predstavama na otvorenom. Smijeha nije nedostajalo, a glumačka izvedba nas je dobrano nasmijala! No, dok smo se veselili, dogodilo se i malo razmišljanja – malo smo se i zabrinuli kako naši psi vodiči ponekad razmišljaju i što sve mogu 'pročitati' iz naše svakodnevice.

12.9. KULTURNO LJETO

Članovi Županijske udruge slijepih Split imali su prekrasnu priliku sudjelovati na svim večerima Splitskog festivala 2025! Zahvaljujući velikodušnoj donaciji karata od strane organizatora festivala, naši članovi su uživali u divnim notama i nezaboravnim glazbenim trenucima.

12.10. Odlazak na predstavu Dalmatinska kuhinja

Imali smo priliku u Lori sudjelovati na predstavi *Dalmatinska kuhinja* Svi smo se pronašli u svakoj šali i situaciji. Na tako humorističan, jednostavan i dirljiv način izvedeno da je prava poslastica za dušu.

12.11. Film bez granica

Članovi ŽUSS-a imali su čast biti gosti na izvanrednom događaju Film bez granica x Kultura svima svugdje! Prošli petak, 10. listopada, uživali smo u jedinstvenim projekcijama inkluzivnih filmova iz Medijateke Film svima. Filmovi poput „Nema mjesta“, „Žarko, razmazit ćeš dite“, „1001 noć“, „Surogat“ i „Čovjek koji nije mogao šutjeti“ pružili su iskustvo dostupno gluhim, nagluhim, slijepim i slabovidnim osobama.

Posebno nas je dirnuo inkluzivni film koji su napravila djeca članovi udruge Jedna mladost „Zadnja igra“ koji smo pogledali kao savršen završetak večeri.

Zahvaljujemo udruzi Kultura svima svugdje i projektu Film bez granica na prekrasnoj suradnji, a Gradu Splitu na podršci koja omogućuje ovakve događaje.

12.12. Predstava „Dođi gola na večeru“

Naši su se članovi ponovno dokazali kao stručnjaci za dobru zabavu! Bili smo u Lori i proveli nezaboravnih 2:30 sata smijeha na predstavi Dođi gola na večeru — i vjerujte, smijeha nije nedostajalo! Bravo ekipa, jer gdje smo mi, tu su i dobre fore, bolja atmosfera i neiscrpna energija. Ako ste spremni za smijeh do suza, znate gdje nas tražiti!

13. Posebne suradnje udruge s drugim udrugama i institucijama

Udruga surađuje s prijateljskim udrugama iz cijele županije pa se tako može pohvaliti uspješnom suradnjom s Udrugom osoba sa cerebralnom paralizom „Srce“ Split, Udrugom tjelesnih invalida Split, Udrugom Lastavice, Udrugom Down 21, Autizmom 365, Udrugom Jedna mladost, Udrugom Vjeruj i djeluj, Udrugom gluhih i nagluhih osoba grada Splita i županije Splitsko-dalmatinske, Udrugom Liberato, Udrugom Spektar i drugim udrugama u Splitsko-dalmatinskoj županiji. Udruga usko surađuje i s Hrvatskim savezom slijepih na promicanju i zaštiti interesa i prava slijepih osoba. Kontinuirano surađuje s odgojno-obrazovnim ustanovama, Hrvatskim zavodom za socijalni rad, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, Centrom za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, Pravobraniteljem za osobe s invaliditetom, s kulturnim ustanovama i brojnim drugima. Udruga se zalaže za zastupljenost slijepih

osoba u svim sferama kulturno-društvenog i odgojno-obrazovnog života te sa svojim suradnjama potiče afirmaciju slijepih osoba u društvu.

13.1. Sudjelovanje u manifestaciji „Crvene haljine“

09.02.2025., sudjelovali smo na reviji crvenih haljina u organizaciji udruge osoba s cerebralnom paralizom „Srce“ Split, što nam je bila iznimna čast. Riječ je o prvoj modnoj reviji održanoj u Hrvatskoj koja objedinjuje zdravstvenu osviještenost i inkluziju osoba s invaliditetom.

Pistom su, uz naše članice, prošetale i članice Udruge "Srce" Split zajedno s članicama Udruge osoba s intelektualnim teškoćama Zvono. Iz naše udruge pistom je prošetalo ukupno 8 dama: Dunja Botić, Rajna Bogdan, Vesna Čotić, Anđela Duran, Lucija Brešković, Sylvia Bilić, Nevenka Gabela i Ivana Mitar. Event je dosegnuo značajnu popularnost te je popraćen od strane brojnih medija. Atmosfera je bila čarobna i nikog nije ostavila ravnodušnim.

13.2. Izvještaj s eko radionice udruge Srce (Udruga osoba s cerebralnom paralizom)

U petak 25.04.2025. u prostorijama udruge Srce imali smo eko radionicu o tome kako zbrinjavati bio otpad. Na toj radionici imali smo priliku vidjeti gotove radove korisnika udruge Srce. Nakon toga uslijedila je prezentacija koji otpad se odlaže u koji spremnik, što je bilo zanimljivo i edukativno. Preostalo vrijeme smo proveli u ugodnom razgovoru.

13.3 Testiranje novog proizvoda namijenjenog za slijepe osobe

Učiteljice osnovne škole Lučac, Marijana Sanader i Nataša Stipić Kilić zajedno s učenicima zadrugarima sudjeluju u školskom projektu i izrađivanju taktilnog memory pod sloganom "Otipaj, osjeti, odaberi" za inkluzivnost osoba s oštećenjima vida.

U petak 09.05.2025. odazvali smo se pozivu učiteljica te isprobali njihov proizvod te smo dali zeleno svijetlo i svu pohvalu za ideju.

Taktilni memory je proizvod učeničke zadruge Lučac koji je na županijskoj Smotri UZ-a 2023.g. prepoznat kao zanimljiv i edukativan proizvod te će ga i ove godine predstaviti na smotri koja će se održati 16. svibnja 2025. u Mall of Split.

13.3. Predavanje „Dalmacija u mom oku“

U četvrtak, 15.05.2025. naši članovi sudjelovali su na predavanju "Dalmacija u mom oku" putopisca Jurice Galić Juke u gradskoj knjižnici Marka Marulića.

Otkrili su zanimljivosti Dalmacije od Nina do Konovala nastalih posljednjih deset godina prilikom snimanja dokumentarca za You Tube kanal, reportaža za časopis Meridijani i u suradnji s lokalnim zajednicama.

Članovi su uživali slušajući uzbudljive priče, pikanterije i zanimljivosti po prvi put s domaćih lokaliteta.

13.4. Putopisno predavanje Feruča Lazarića

U srijedu, 21.05.2025., naši članovi su sudjelovali na putopisnom predavanju Feruča Lazarića "Planinarenje na slijepo" u gradskoj knjižnici Marka Marulića.

Nakon što je u 35. godini života oslijepio, Feručo je odlučio živjeti punim plućima i pokazati da sljepoća nije prepreka već izazov.

Na predavanju je govorio o svojim planinarskim pothvatima-od osvajanja Kilimandžara i Anda do hodanja Via Adriaticom, te o putovanjima, svakodnevnici, pisanju knjiga ali i o ljepoti života koju doživljava na svoj način.

13.5. Sudjelovanje na Mreži slijepih žena

Naše članice Sylvia i Anđela provele su nezaboravnih nekoliko dana u Premanturi sudjelujući na radionici "Mreža slijepih žena Hrvatske"! U tih par dana družile su se i povezale sa ženama iz cijele Hrvatske. Dani su bili ispunjeni radionicama osnaživanja, kreativnim i plesnim radionicama, a nije nedostajalo ni smijeha, zabave, karaoka, plesa, koktela i kupanja!

, Vratile su se pune pozitivne energije, novih znanja i prijateljstava. Hvala svim sudionicama na predivnom iskustvu!

13.6. Pozivnica Lions Kluba Marjan

U ime Lions kluba Marjan i svoje osobno ime, gospođa Marina Carić je predsjednika udruge I dopredsjednicu udruge pozvala na Druženje u znak zahvalnosti 25.06.2025.kako bi svima zahvalila na suradnji u uspješnoj Lions godini. Gospođa Marina Carić je odradila odličan posao u svom mandatu, toliko odličan da je od 01.07. 2025. Čeka novi mandat u još jednoj Lions godini. Sudionici su dobili uvid što se sve postiglo u jednoj godini, dobili zahvalnice I nastavili druženje uz večeru u prekrasnom ambijentu hotela Park. Čestitamo na uspješnoj godini I želimo da u novom mandatu budete jednako uspješni. Ponosni smo što ste dio tima naše udruge I što svoje funkcije obavljate sa srcem I velikom predanošću.

13.7. Konferencija udruge Spektar

U petak, 29.08.2025., sudjelovali smo na konferenciji projekta VRIME – Vrijeme Roditelja, Inicijativa za Mentalnu Energiju!

Projekt VRIME provodi Udruga Spektar uz potporu Europske unije kroz Europski socijalni fond plus s ciljem roditeljima njegovateljima omogućiti ono što najviše zaslužuju: vrijeme za sebe. Na konferenciji su predstavili ciljeve projekta, njegovo trajanje, ciljanju skupinu i način provedbe. Ovim je započeo novi projekt udruge Spektar koji je od velikog značaja za korisnike projekta.

13.8. Tribina u organizaciji udruge „Srce“

29.09.2025., sudjelovali smo na "TRIBINI ZA LJUDSKA PRAVA OSI- ODRASLE OSOBE S INVALIDITETOM NAKON PUNOLJETNOSTI" u organizaciji udruge Srce u sklopu projekta Grad „Edukacije i izobrazbe kao alati osnaživanja osoba s invaliditetom“. Roditeljima djece s poteškoćama je temeljno pitanje tko će se brinuti o njihovoj djeci kada oni to više ne budu mogli. Nitko ne želi da njegovo dijete bude zaboravljeno u neprikladnim domovima za starije osobe. Stoga je pokretanje ove važne teme od velike važnosti na kojoj bi cijela zajednica trebala raditi.

13.10. Sudjelovanje na proslavi 80. rođendana prijateljske udruge 80 GODINA ZAJEDNIŠTVA I PODRŠKE

Imali smo čast sudjelovati u obilježavanju 80. rođendana Udruga gluhih i nagluhih osoba grada Splita i Županije splitsko-dalmatinske – večeri ispunjenoj ponosom, emocijama i istinskom zajedništvom.

Od srca hvala na pozivu – bila nam je velika čast biti dio ove važne i inspirativne proslave.

Zajedno smo slavili ljude, uspomene i vrijednosti koje traju već osam desetljeća.

Ova proslava još jednom je pokazala koliko je snažna zajednica kad se temelji na razumijevanju, inkluziji i podršci. Veselimo se budućim susretima i suradnjama!

13.11. Valcer pod jedrima

U subotu 25.10.2025. od 16 do 18 h Županijska udruga slijepih Split je sudjelovala na manifestaciji "VRIME MORA I SPIZE" na Zapadnoj obali.

Od 16 sati, Zapadna obala je postala pozornica života: humanitarne udruge, sportski klubovi i plesne skupine mladih predstavili su svoj rad. Na štandu je udruga izložila pomagala i dijelila je letke prolaznicima kako bi ih educirali o životu slijepih osoba. Iako je vrijeme bilo nepogodno, puhao je jaki vjetar i bilo je hladno, to nije omelo planove i manifestacija se uspješno održala. Sudjelovalo je 15 humanitarnih udruuga. Glazbeni ugođaj stvarali su COSMIS PRODUCTION i DJ BLACK SHARK. Poseban vizualni trenutak donio je defile članova Vespa kluba Split – jednog od kopnenih simbola mediteranskog načina života.

Točno u 18 sati, more ispred Zapadne obale pretvorilo se u scensku pozornicu: iz lučice Jedriličarskog kluba Labud u defileu su isplovila tradicijska plovila, regatni krstaši i olimpijske klase, uz predstavljanje svakog od sudionika i plovila. Svaka je jedrilica, uz svjetlosne efekte na svojim jedrima, postala dio plesa mora i svjetla. Bilo nam je zadovoljstvo sudjelovati na ovakvom događaju i predstaviti svoj rad.

14. Volontiranje u Županijskoj udruzi slijepih Split Međunarodni dan volontera

Obilježili smo Međunarodni dan volontera (5. prosinca) – dan kada posebno zahvaljujemo svim volonterima koji nesebično daruju svoje vrijeme, energiju i srce kako bi pomogli drugima. U organizaciji **Regionalnog volonterskog centra Split** dodijeljena

su priznanja za 3 volontera koji marljivo i s puno ljubavi volontiraju u Županijskoj udruzi slijepih Split Zahvalnicu za nesebičan doprinos dobili su volonteri: Mate Bartulović, Ida Perić i Ivan Ivković. Zahvalnicu za podupiratelja naše udruge dobio je Tonči Martinić, koji živi u Americi, a priznanje je u njegovo ime preuzeo predsjednik Županijske udruge slijepih Split. Svečanost se odvila u odličnom ambijentu sa zanimljivim programom i prigodnim izlaganjima. Hvala svim našim volonterima — bez vas naša udruga ne bi ovako rasla, cvjetala i napredovala.

15. Održavanje radionica o životu slijepih osoba

Predstavnici Županijske udruge slijepih Split su tijekom 2025. godine intenzivno održavali predavanja o životu slijepih osoba u osnovnim i srednjim školama, vrtićima, fakultetima, knjižnicama i drugim zainteresiranim institucijama. Na radionici sudionici su u mogućnosti naučiti definiciju sljepoće, koje vrste sljepoće i slabovidnosti postoje, statističke podatke o tome koliko u Hrvatskoj i u svijetu je slijepih i slabovidnih osoba. Predavanje se nastavlja s a simulacijskim naočalama koje simuliraju različite tipove sljepoće, na taj način sudionici imaju priliku iz prve ruke doživjeti što sljepoća zapravo jest. Osim simulacijskih naočala najhrabriji testiraju i simulator sljepoće koji realno prikazuje sljepoću i njezine faze u propadanju vida. Nakon toga slijede načini kretanja slijepih osoba i krećemo se na 3 načina, uz pomoć videćeg vodiča, uz pomoć dugog bijelog štapa i uz pomoć psa vodiča. Vrlo je važan modul na temu „Kako pomoći slijepoj osobi ako je sretnete na ulici, u trgovini i slično. Na predavanjima se dotaknemo i teme pristupačnosti koja se odnosi na zvučne semafore, taktilne trake vodilje u gradu, kretanje javnim gradskim prometom i slično. Posebno je zanimljiv dio kada sudionicima prezentiramo pomagala koja koriste slijepe osobe u svakodnevnom životu. Uvijek ostaje vremena za pitanja za koja zanimaju sudionike, a tiču se života slijepih osoba. Predavanja su odlično prihvaćena i prilično tražena, njihov broj se stalno povećava. U 2025. godini udruga je održala ukupno 38 radionica u srednjim i osnovnim školama, 1 radionicu u Gradskoj knjižnici Marko Marulić i 4 radionice u dječjim vrtićima što čini ukupan broj od 43 održane radionice.

16. Suradnja s jedinicama lokalne i regionalne samouprave

Suradnja udruge slijepih s lokalnom i regionalnom samoupravom iznimno je važna jer izravno utječe na kvalitetu života slijepih i slabovidnih osoba te na njihovu punu uključenost u zajednicu. Prije svega, lokalna i regionalna samouprava ima ključnu ulogu u planiranju i provedbi javnih politika, socijalnih usluga i infrastrukturnih projekata. Kroz suradnju s udrugom slijepih moguće je pravodobno prepoznati stvarne potrebe članova — poput pristupačnog javnog prijevoza, prilagodbe javnih prostora, taktilnih i zvučnih signalizacija te dostupnosti informacija u pristupačnim formatima. Osim toga, udruge slijepih posjeduju stručno znanje i iskustvo koje može pomoći jedinicama samouprave u donošenju kvalitetnijih odluka. Uključivanjem udruge u radna tijela, savjetovanja i izradu strategija osigurava se da se glas slijepih osoba čuje i da se odluke ne donose bez njih, nego zajedno s njima.

16.1. Sastanak s zamjenicom gradonačelnika grada Kaštela

Predstavnici udruge su održali sastanak s zamjenicom gradonačelnika grada Kaštela i pročelnicom za socijalnu skrb. Cilj sastanka je bio provedba projekta Upoznajte naš pogled na svijet 2 na području grada Kaštela, rad udruge, suradnja između udruge i grada, broj članova na području grada Kaštela koji su ujedno i članovi udruge. Razgovaralo se o problemima slijepih osoba na koje svakodnevno nailaze i kako riješiti određene probleme i teškoće na razini grada. Također se razgovaralo o nastavku daljnje suradnje.

16.2. Sastanak s županom Splitsko-dalmatinske županije

Županijska udruga slijepih Split je od početka 2025. godine uvela novu aktivnost, a to je poboljšanje suradnje s jedinicama lokalne i regionalne samouprave kako bi se zajedničkom suradnjom i dijalogom radilo na poboljšanju kvalitete života slijepih osoba na području Splitsko-dalmatinske županije, na području djelovanja same udruge. Stoga je dana 27.05.2025. organiziran sastanak s županom Splitsko-dalmatinske županije Blaženkom Bobanom. Župan je stigao u pratnji zaposlenice Marije Mrić. Zaposlenici udruge su ugostili župana i zaposlenicu Splitsko-dalmatinske županije. Na samom početku svi su se srdačno pozdravili i izrazili zadovoljstvo što se ponovno susreću. Županu je potom predsjednik udruge Ivan Tokić predstavio rad udruge, najvažnije projekte poput trogodišnjeg programa u sklopu kojega se organiziraju brojne aktivnosti za članove kako bi ih se potaklo da budu aktivniji u radu udruge. Potom se predstavio projekt Upoznajte naš pogled na svijet u sklopu kojega je kupljen simulator sljepoće. Župan je rado prihvatio izazov te je isprobao simulator sljepoće. Nakon što je imao priliku doživjeti sljepoću kroz razne dijagnoze i uzroke te je ostao zapanjen. Rekao je da nije ovako zamišljao da sljepoća izgleda te je ostao zapanjen i iznenađen i slobodno možemo reći dirnut. Nakon simulatora sljepoće razgovaralo se o položaju slijepih osoba u županiji te se razgovaralo o tome kako život slijepih osoba učiniti kvalitetnijim na području zajedničkog djelovanja. Razgovaralo se o odličnoj suradnji koju udruga i županija njeguju već godinama te da će se ista nastaviti i dalje. Na kraju je župan zahvalio na pozivu i iskustvu korištenja simulatora sljepoće te je rekao da je to veoma koristan uređaj te je obećao da će udruga uz potporu županije dobiti još jedan uređaj.

16.3. Sastanak s načelnikom općine Seget

Predstavnica Županijske udruge slijepih Split je sudjelovala na sastanku s načelnikom općine Seget Ivom Sorićem. Moramo naglasiti daje udruga zajedno s općinom Seget provodila projekt u partnerstvu pod nazivom „Upoznajte naš pogled na svijet 2“ čiji je cilj educirati učenike osnovnih škola o životu slijepih osoba s ciljem razbijanja predrasuda i

razvijanja empatije. Sastanak se odvio 27. lipnja u prostorijama općine Seget. Predstavница udruge je objasnila koncept poslovanja Županijske udruge slijepih Split te je istaknula, iako je općina Seget malo područje na kojem živi samo nekolicina slijepih osoba, sve jedno važna te se zajednička suradnja ne bi trebala zanemarivati. Predstavница udruge je predstavila rad udruge, područje djelovanja, članstvo u udruzi i značajnije projekte. Posebna pozornost se pridala projektu kojeg udruga i općina Seget provode u partnerstvu. Projekt „Upoznajte naš pogled na svijet 2. Načelnik općine je rekao da mu je drago čuti da su radionice bile korisne i zanimljive djeci te da se treba razvijati empatija od malih nogu. Nastavio je s prijedlogom da općina Seget i Županijska udruga slijepih nastave svoju suradnju te je napomenuo da će u budućnosti rado biti na raspolaganju u aktivnostima udruge.

16.4. Sastanak s gradonačelnikom grada Splita

Organiziran je sastanak s predstavnikom grada Splita, Županijske udruge slijepih Split i Udruge Liberato, dana 27.08.2025. Predstavnik grada je bio zamjenik gradonačelnika Ivo Bilić koji je zadužen za sektor socijalne skrbi u gradu, kao predstavnik Županijske udruge slijepih Split sudjelovao je predsjednik udruge Ilvan Tokić i predsjednik Udruge Liberato Stipo Margić.

Teme o kojima se razgovaralo su one najproblematičnije teme s kojima se udruge u gradu Splitu susreću. Prvo se razgovaralo o neophodnosti posjedovanja dodatnih prostora za udruge u gradu Splitu, gradu koji posjeduje prostore u iznimno lošem stanju i prostore koji se nalaze na višim katovima zgrada. Predstavnici udruge su objasnili zamjeniku gradonačelnika da udruge nemaju dostatnih financijskih sredstava za obnovu i adaptaciju derutnih prostora te da su problematični prostori koji se nalaze na katu zbog nepristupačnosti. Da bi udruga osoba s invaliditetom koristila prostor, isti mora pristupačan osobama s invaliditetom. Druga tema o kojoj se govorilo je projektno financiranje udruge te kako bi za grad i udruge bilo najbolje da se uvede trogodišnje financiranje udruge. Time bi udruge znale na čemu su i da na ta financijska sredstva mogu računati, a ne čekati polovicu godine kada i izlaze rezultati projekata. Grad bi imao manje posla jer ne bi trebao raspisivati natječaj svake godine već svake 3 godine. Nezaobilazna tema o kojoj se govorilo je pristupačnost, a naglasak je bio na zvučnim semaforima koji su postavljeni na velikom broju frekventnih raskrižja. Na kraju sastanka sudionici su izrazili zadovoljstvo održanim sastankom i suradnjom te su se dogovorili da će zajedničkim snagama raditi na poboljšanju položaja osoba s invaliditetom u gradu Splitu.

16.5. Sastanak s gradonačelnicima Visa i Komiže

Sastanak se održao 16. listopada 2025. godine u Visu Na sastanku su sudjelovali:

- predstavnici osoba s invaliditetom: Andrija Lipanović, Ivan Tokić i Ana Vodanović
- gradonačelnici: Hrvoje Mratinić (Grad Vis) i Ivica Vitaljić (Grad Komiža) Predstavnici

osoba s invaliditetom ukazali su gradonačelnicima na probleme na koje nailaze u gradovima Visu i Komiži. Priložili su pravilnike koji se odnose na izradu rampi i prilagodbu nogostupa.

Razgovaralo se i o lifterima te o pristupima plažama za osobe s invaliditetom.

Naglasili su nužnost osiguranja mobilnog WC-a i svlačionice.

Predstavnici su također predložili uvođenje popusta za osobe s invaliditetom i njihove pratnje prilikom posjeta muzejima i drugim događanjima u gradovima. Gradonačelnici oba grada istaknuli su da su već razmatrali navedena pitanja te su suglasni da se što prije treba pristupiti prilagodbi prostora potrebama osoba s invaliditetom i osobama s otežanim kretanjem te da treba hitno postaviti i rukohvate na određenim lokacijama. Dogovoreno je da će se u najskorije vrijeme ići u tom smjeru. Uskoro je planiran još jedan susret, tijekom kojega bi se obišle pojedine lokacije u gradovima te dodatno ukazalo na najproblematičnija mjesta i razgovaralo o mogućim rješenjima.

16.6. Posjeta zamjenika splitskog gradonačelnika

Tradicionalno je našu udrugu posjetio predstavnik grada. Ove godine je to bio zamjenik gradonačelnika grada Splita Ivo Bilić sa svojih 5 suradnika. Većina suradnika je zaposleno u socijalnom sektoru te se bave socijalnom politikom. Predstavnike grada je dočekaao predsjednik udruge Ivan Tokić sa svojim zaposlenicama. Udruzi je uručena košarica puna kraševih slatkiša, a udruga je poklonila svoje radove, odnosno božićne ukrase. Razgovaralo se o besplatnim pokaznama za osobe s invaliditetom, nepostojanju dovoljnog broja pristupačnih prostora u kojima bi udruga mogle djelovati, razgovaralo se i o nagradama koje se dodjeljuju udrugama kao Božićnice. Na rješavanju gorućih pitanja vezanih za djelovanje udruge i poboljšanje kvalitete života slijepih osoba će se nastaviti raditi u zajedničkom angažmanu.

17. Organizacija Okrugli stolova

Okrugli stol predstavlja jedan od najučinkovitijih oblika javnog dijaloga kojim udruga slijepih može otvoriti važna društvena pitanja, istaknuti potrebe svojih članova i potaknuti konkretne promjene u zajednici. Njegova svrha nije samo rasprava, već stvaranje prostora u kojem se glas slijepih osoba jasno čuje, uvažava i pretvara u preporuke i rješenja.

17.1. Okrugli stol u sklopu trogodišnjeg programa

Održali smo 2.Okrugli stol našeg trogodišnjeg programa DANAS-Dnevne aktivnosti naših aktivnih slijepih, u udruzi **Jedna Mladost Split**. Prezentirali smo sve što smo napravili u posljednje dvije godine te naše planove za 3.godinu provedbe. Događaju su prisustvovali predstavnici nekoliko udruge, župan u ime SDŽ, predstavnica Hrvatskog Zavoda za socijalni rad Split te savjetnica pravobraniteljice za osobe s invaliditetom iz Splita.

17.2. Okrugli stol u sklopu Erasmus projekta

I mi smo održali naš okrugli stol sa stručnjacima na kojemu se razgovaralo i o zapošljavanju osoba s oštećenjem vida, te smo tom prilikom predstavili naš Online priručnik o zapošljavanju osoba oštećena vida, nastao u okviru Erasmus+ KISS projekta. Time smo sva tri projektna partnera uspješno organizirali ovaj diseminacijski događaj!

18. Audio deskripcija nogometnih utakmica

Audio deskripcija nogometnih utakmica je proces u kojem se slijepim i slabovidnim osobama pružaju verbalni opisi onoga što se događa na terenu. Komentator specijaliziran za audio deskripciju detaljno opisuje akcije na terenu, uključujući kretanje lopte, pozicije igrača, te ključne trenutke poput golova, prekršaja i zamjena. Opisi uključuju i informacije o atmosferi na stadionu, reakcijama publike i vremenskim uvjetima, kako bi slušatelji dobili cjelovitu sliku događaja. Audio deskripcija se obično prenosi putem posebnih slušalica ili radijskih frekvencija dostupnih na stadionu, ili putem interneta za one koji prate utakmicu od kuće. Komentatori se trude biti što precizniji i brži u opisima kako bi slušatelji mogli pratiti akciju u stvarnom vremenu. Cilj je omogućiti slijepim i slabovidnim osobama da dožive uzbuđenje i dinamiku utakmice na način koji je što bliži iskustvu gledanja.

Navijačka sekcija Županijske udruge slijepih Split „Slijepo vjerni“ vjerno prati svoj Hajduk i reprezentaciju na utakmicama u Splitu. Sve to ne bi bilo moguće bez vrijednih volontera koji svoje slobodno vrijeme poklanjaju sekciji „Slijepo vjerni“. Volonteri uz pomoć opreme komentiraju utakmice na stadionu u živo, za vrijeme trajanja utakmice. Komentatori opisuju zbivanja na travnjaku i na tribinama. Na taj način slijepe osobe mogu osjetiti atmosferu na stadionu. U 2025. godini održana je audio deskripcija 10 nogometnih utakmica Hajduka na Poljudu i jedna reprezentacije, a radi se o utakmici Hrvatska-Francuska.

19. Zaključak

Izvještaj o radu Županijske udruge slijepih Split za 2025. godinu jasno pokazuje kako je udruga tijekom cijele godine djelovala sustavno, odgovorno i s jasnim ciljem unapređenja kvalitete života slijepih osoba na području svog djelovanja. Provedene aktivnosti, projekti i inicijative potvrđuju kontinuirani rast udruge, njezinu stabilnost te sposobnost prilagodbe suvremenim izazovima i potrebama članova.

Posebno je važno istaknuti uspješnu provedbu projekata financiranih iz različitih izvora, uključujući lokalnu i regionalnu samoupravu, nacionalne izvore te fondove Europske unije, čime je osigurana raznolikost i održivost programa. Provođenje videće asistencije kao licencirane socijalne usluge pokazalo se kao jedna od ključnih djelatnosti udruge, koja izravno doprinosi samostalnosti, socijalnoj uključenosti i dostojanstvu slijepih osoba. Ova usluga, uz adekvatne ljudske i organizacijske resurse, predstavlja temelj socijalne podrške članovima.

Humanitarna djelatnost udruge, posebice donacija pomagala, dodatno naglašava usmjerenost na stvarne i konkretne potrebe članova. Obnova dotrajalog prostora udruge tijekom 2025. godine predstavlja značajan infrastrukturni iskorak koji je dugoročno unaprijedio uvjete rada, provođenja aktivnosti i boravka članova, ali i ojačao osjećaj pripadnosti i zajedništva.

Udruga je tijekom izvještajne godine nastavila snažno zagovarati zapošljavanje slijepih osoba kao jedno od ključnih pitanja njihove društvene uključenosti, istovremeno vodeći brigu o vlastitim zaposlenicima kao nositeljima rada i razvoja udruge. Kontinuirana edukacija zaposlenika o novim alatima i trendovima dodatno potvrđuje usmjerenost udruge prema profesionalnosti i kvaliteti rada.

Brojne aktivnosti, poput izleta, kulturnih događanja, organizacije manifestacija i sudjelovanja na javnim događajima, pridonijele su aktivnom društvenom životu članova te njihovoj vidljivosti u zajednici. Posebno je značajna prisutnost udruge u medijima i na društvenim mrežama, čime se doprinosi informiranju javnosti, razbijanju predrasuda i jačanju svijesti o potrebama slijepih osoba.

Suradnja s drugim udrugama, odgojno-obrazovnim ustanovama, institucijama te jedinicama lokalne i regionalne samouprave pokazala se kao važan segment rada, koji omogućuje šire djelovanje, razmjenu znanja i zajedničko rješavanje problema. Posebna pažnja posvećena je volonterima, čiji je nesebičan doprinos prepoznat i vrednovan, čime je dodatno naglašena važnost volonterstva u radu udruge.

Zaključno, 2025. godina može se ocijeniti kao godina intenzivnog rada, vidljivih rezultata i pozitivnih pomaka u gotovo svim segmentima djelovanja Županijske udruge slijepih Split. Udruga je još jednom potvrdila svoju važnu ulogu u zajednici te ostala snažan zagovornik prava, potreba i dostojanstva slijepih osoba, s jasnom vizijom daljnjeg razvoja i unapređenja kvalitete života svojih članova.

U Splitu 10.02.2026.

Predsjednik udruge
Ivan Tokić